

Група аутора
ФАН ФИКЦИЈА
Нови светови познатих прича

<https://doi.org/10.46630/ffs.2023>

Оперативна уредница
Др Маја Д. Стојковић

Уредиле

Доц. др Мирјана Бојанић Ћирковић
Доц. др Јелена Младеновић
Др Данијела Петровић

Приредиле

Доц. др Јелена Младеновић
Доц. др Мирјана Бојанић Ћирковић
Др Данијела Петровић

ГРУПА АУТОРА

ФАН ФИКЦИЈА
*Нови светови
познатих прича*

Филозофски факултет у Нишу
2023.

САДРЖАЈ

О ПРОЈЕКТУ <i>ФАН ФИКЦИЈА</i>	9
ПРВА ПРИЧА.....	11
ДРУГА ПРИЧА.....	31
ТРЕЋА ПРИЧА.....	45
ЧЕТВРТА ПРИЧА.....	69
ПЕТА ПРИЧА.....	93
ШЕСТА ПРИЧА.....	111
БИОГРАФИЈЕ ЧЛАНОВА ТИМОВА.....	134
АУТОРИ.....	159
МЕНТОРИ.....	163

О ПРОЈЕКТУ *ФАН ФИКЦИЈА*

Пројекат *Фан фикција* осмишљен је поводом Недеље Департамана за србистику 2023. године, са циљем подстицања књижевног уметничког израза средњошколаца и студената. Концепт фан фикције односи се на дописивање и/или преосмишљавање догађаја, времена, простора и судбине јунака у постојећој, познатој причи.

Овај књижевни пројекат реализован је од 8. 12. 2022. године до 2. 2. 2023. године, на блогу Филозофског факултета у Нишу (*Филоблогу*) и на званичним друштвеним мрежама студијског програма Србистика Филозофског факултета у Нишу. Након жреба, свака пријављена екипа имала је прилику да се окупи у термину који јој одговара и на месту које одговара члановима.

Чланови екипе су тимски приступили раду на пројекту гранања светова приче.

Предложени модели гранања светова прича били су:

- А) екстензија – ширење приче увођењем нових ликова, догађаја, мотива и др.;
- Б) транспозиција – преношење ликова и догађаја у другачије време и место;
- В) модификација – узимање само имена ликова или главног

догађаја и формирањем потпуно другачије приче;
Г) сопствени, оригинално осмишљено начин гранања приче.

Дужина разгранате приче није већа од пет стотина речи.

Уз разгранату причу, тимови су достављали фотографије са радионице на којој је писана прича, илустрације или било какав пратећи материјал о тиму.

У пројекту је учествовало тридесет девет тимова, из редова ученика, студената и наставника.

За више информација о фан фикцији као форми препоручујемо рад проф. др Љиљане Гавриловић, „*Fan-fiction* и колективна креативност” (*Трећи програм*, бр. 154, пролеће 2012, стр. 199–209).

ПРВА ПРИЧА

Предложак

– Мило ми је што почињеш да га волиш – рече Кити мужу, пошто са дететом на грудима седе на обично своје место. – Веома ми је мило. А већ је почињало да ме једи. Говорио си да ништа према њему не осећаш. – Зар! Зар сам говорио да ништа не осећам? Говорио сам само да сам се разочарао. – Како, у њему се разочарао? – Не у њему, него у свом осећању. Очекивао сам више. Очекивао сам да ће се, као изненађење, разлити у мени ново пријатно осећање. И одједном, место тога – гађење, жаљење... Она га пажљиво слушаше преко детета, надеваше на танке прсте прстење, које је скинула док је купала Мићу. – Главно и јесте да има више страха и жалости него задовољства. Данас, за време олује, после онога страха, видео сам колико га волим. На Китином лицу засија осмејак. – А јеси ли се много уплашио? – рече она. – И ја такође; само, више ме је страх сада, кад је већ прошло. Ићи ћу да видим хрст... А како је пријатан Катавасов! Уопште, целога дана било је тако пријатно... И ти си према Сергеју Ивановичу тако добар, само кад хоћеш... Хајде, иди сад к њима. Овде је после купања увек врућина и запара...

(Л. Н. Толстој, Ана Карењина)

Духови прошлости

С првим удахом реског ваздуха, старе мисли поново му се почеше врзмати по глави.

Да ли је мени уопште било потребно да од свог живота правим лажну слику? Осјећају ли се и неки други људи као да не припадају својој породици и само глуме срећу? Да ли је тренутак бриге према моме дјетету заиста љубав или само мали дио људскости? Да ли особа којој је све у животу увијек било привремено може у некоме да види своју будућност, вјечност? Може ли особа коју сам некада толико волио, прије него што сам и знао Кити, моја Анастасија, да угуши љубав према мом сопственом дјетету и докле досеже праг ове гриже савјести која тиња у мени?

Константину је била толика збрка у глави, као да је у питању неки неспоразум, нешто што се обичном човјеку не може десити. Док смо млади, сви учимо да је породица стуб љубави, а сада се један човјек пита је ли та прича само илузија?

Анастасијина и Константинова неостварена љубав била је, можда, права, али у погрешним околностима и погрешном времену. У Анастасији је овај, сада несрећни човјек, видио цијелу своју будућност, ону коју сада, и након десет година, не види у својој супрузи. Понекад се буди и осјећај да је боље да га је неко други присилио да се ожени Катарином јер не би осјећао оволики терет гриже савјести. Упркос свему, у свакој је тражио њене очи.

Док је журно корачао, у свакој дјевојци коју је срео, привиђао му се Анастасијин лик, који га је кроз живот пратио као сјенка. Напокон, дође у ресторан гдје су га пријатељи са нестрпљењем ишчекивали, вјерујући да је лошим мислима дошао крај.

Вече је протицало у пријатној атмосфери, уз најбољу храну у граду. Сергеј Иванович са одушевљењем рече како су храна и услуга још бољи од како је овај локал откупио Кирил Иванович Толстој. Баш тог тренутка, Кирил са супругом и дјететом уђе у локал. Константину као да је душа напустила тијело. Госпођа Толстој је његова Анастасија! И она се придржала за мужевљеву руку у тренутку када јој се поглед укрестио са Константиновим. Као да се вријеме за њих двоје, у трену, вратило годинама уназад.

Константин је гледао и њено дијете и није могао а да се не запита како је успјела завољети неког другог као што је некада њега вољела и да ли је могуће да само њему фали тај дио прошлости, као да му је потребан да би дисао?

Било је јасно и њему, а и њој, да ће заувјек остати та жудња међу њима, али и да је за све, без сумње, касно. Када смо млади, све олако схватамо, а касније у животу се може десити да због тога доста пропатимо и изгубимо наду у идиличан живот.

За праве људе никада није погрешно вријеме. Или, ипак, јесте?

Тим „Аурора”

У свету Толстојеве приче

А потом он изађе и залупи вратима, остављајући Кити скрхану од бола. Кити истрча за њим, са мокрим Мићом у рукама, уплашена да ће Љевин напустити заједнички дом. На кућном прагу, он се окрену и озбиљним, али дрхтавим гласом рече: „Кити, проверио сам те”. Она брзну у плач, гледајући у Љевинов хладан поглед, па погледа ка Мићи и схвати да има разлог да настави даље. Неколико година касније, Кити је чула куцање на вратима. Видела је да је то поштар са чудним писмом у рукама. Изашла је по писмо, радознано га и брзо, брзо отворила. Када је препознала рукопис, сузе су јој одмах саме кренуле. Читала је Љевинове речи: „Вољена Кити, дане проводим мислећи о теби и ноћу ми у сан долазиш. Моја си највећа бол и жеља. Гадим се сам себи кад помислим на другу жену. Најискреније те молим за опроштај. Твој Љевин”. Кити у тренутку осети слабост и крене падати. Срећом, поштар је још увек био ту и ухватио ју је. Помогао јој је да уђе у кућу и донео јој чашу воде. За столом је седео Мића, видно уплашен јер није знао шта се дешава. Поштар Георгиј пришао је дечаку и објаснио му да ће мама бити добро. Мића га је питао да ли жели да види његову кулу. Георгиј није могао да га одбије јер је волео децу и желео је да има пуно деце, али је његова жена преминула. Након пар сати, Кити се пробудила и није се сећала зашто је спавала у дневној соби у сред дана. Из Мићине собе чула је радостан смех и пошла да види шта њен син ради.

Када је отворила врата, није могла да верује шта види. Њен син и поштар су се играли на поду собе са војницима. Георгиј се збунио и почео да се правда. Кити је рекла да јој је драго што је остао и замолила га да остане и на вечери, што он никако није могао да одбије. Мића је заспао одмах након вечере, а Кити и Георгиј су дуго након тога наставили да причају. Пар дана касније Кити је седела у кући, посматрајући Мићу како се игра. Тог дана Георгиј је пролазио поред њене куће и одлучио само да провери како је она. Мића, када је угледао Георгија на вратима, потрчао му је у загрљај. Кити је знала да мора и она да загрли тог човека. Тако се родила љубав, а из те љубави су се касније родили Настја и Алексеј. Љевина је сломило што му Кити никада није одговорила, а он није имао храбрости да је види, и што је она наставила свој живот. Зато је одлучио да види како његов син изгледа, а још га је више дотукло када је видео у каквог момка је Мића израстао. Одлучио је да напусти земљу и убрзо се предао алкохолу.

Тим „Вељко Петровић 2”

У ноћи

Иако би радије остао са женом, Константин отвори врата и изађе у сумрак. Ноге су саме кренуле према том, чинило се, за њега судбоносном мјесту. Стигавши до храста, мисли га вратише у ту априлску ноћ. Ноћ када је рођен његов наследник.

Сјећао се. Кући је дошао касно, нервозан и намрштен, као током цијеле њене трудноће. Кити га је чекала у мраку, блиједа, преплашена. Ушавши у собу бацио је ствари на под. Погледала га је и упитала: „Гдје си до сад?“ Прећутао је одговор. Молећиво је поновила питање.

„Гдје си до сада? Чујеш ли ти мене? Зар не знаш да ће скоро вријеме, да се плашим...?“ Скочио је са столице на коју је час прије сјео и љутито почео шутати ствари по кући. Није очекивао оно што је слиједило.

Плачући, Кити изјури напоље. Жељела је да оде што даље од овог неког новог Љевина, кога није познавала. Нису је зауставили ни вјетар, ни киша која је пљуштала. Трчала је све до момента када је осјетила снажан бол у стомаку. Кољена су јој клецнула, пала је.

„Вријеме је”, помислила је престрављено.

Била је сама, далеко од куће, у хладној олујној ноћи. Једину заштиту могао јој је пружити стари хрест у близини. Почела је пузати ка њему.

Прво је мислио да ће се брзо вратити, а како је вријеме одмицало, схватио је сву тежину свога поступка. Хватајући се за главу, одлучио је кренути за њом. Није

му се допадала мисао да ће то дијете доћи у његов дом. Чинило му се да тако губи љубав вољене жене. Покушавао је пратити отиске корака у блату, више их наслућујући, него разазнајући. Имао је осјећај да му се и вјетар својим урлицима подсмјехује. Сваки звук чинио је ситуацију још страшнијом. У тренутку му се учинило да чује вриштање, али није могао разазнати да ли је то јаук кише или његове вољене. Трчао је. Срце му се стегло када је угледао тијело поред храста. Надао се да је стигао на вријеме. Није му било жао тог дјетета, тог малог уљеза, бринуо се за Кити. Још више га је мрзио због мука које јој задаје. Схватио је да је порођај почео. Кити је била беспомоћна. Знао је да помоћ не може стићи ниоткуда. Једино је он то могао да уради.

Послије претешких пола сата, који су му изгледали као вјечност, у рукама је држао то мало биће. Скинуо је мокру кошуљу и умотао сина.

Тим „Дамин гамбит”

Жртва

Неупућени посматрач не би могао да примети олују осећања која се диже, као и пара од дечије купке, из једноставне собе окренуте ка пашњаку. Та ускомешана измаглица носила је много више од обичне запаре.

Муж и жена чували су своје мисли једно од другог. Закопавали их у мрачне одаје подсвести, а оне тамо нису могле, а нису ни смеле, задуго остати. Жена. Жена прва проговори полугласно, али кроз прикривену љутњу: „Коначно си почео да га прихваташ”. Наједном, тргнутом Љевину застаде у плућима дим од цигарете. Загушљива соба успевала је да сакрије његове боре продубљене бригама. Лице ће га одати, мислио је. Тако је дуго није погледао без страха. Знао је да у себи носи то кобно издајничко осећање љубоморе према свом рођеном сину. Да је то било који други мушкарац, знао би како то да реши. Месецима уназад, ускраћен за Китину љубав, чинило му се да је усамљенији него икада. Кити, обузета мајчинском бригом за то малено биће, заборавила је на овог суморног човека. Зависник, одвојен од свог опијума, проживљавао је кризу. Секунде су трајале као вечност, и он се сети да треба нешто да одговори.

„Теби је лако, мушкарцу није у природи да одједном заволи нову мушку главу у кући!” – иако је то осећао, није очекивао да ће изговорена реч звучати овако грубо. Није се суочио са овим речима никад раније у

својој свести. Више није била тајна. Прстен, златни венац, који је обећавао вечну љубав, испаде јој из дрхтавих руку на под. Котрљање бурме подсети га на испадање празних чаура из пушке коју је добио када је ступио у чету. Севну визија његовог прста на окидачу. Паде непријатељски војник. Стресе се кад му поглед прелети преко витрине која чува ту хладну цев.

Кити узнемирено заустави њихање Мићине колевке. Узима дете и љуби га модрим уснама у чело. Гледајући тај приказ, недостојан тренутка, корио је себе. „Како могу да будем такав човек? Гадим се и жалим рођено дете... Моју крв!? Дете које ми је Кити родила? Како човек да се искупи пред Богом, и може ли? Има ли мој син оца? Зар је мој син сирочел?“ Блед у лицу, клекну пред Кити и пољуби јој голу руку. Први пут Мићи помази стопало; дете се насмеја, а Кити низ образ кану суза. „Идем, биће вам боље без мене, моје црне прошлости. Убиства у рату без трептаја, оно што ме сада једе, а вас мори. Нећу да син, као ја свог оца, у крвавој борби одмени. Видим му у бистрим очима, биће бољи од мене!“ – срицао је једва кроз зубе Љевин, па Кити даље једва настави: „Слутим где те срце вуче. Спаси се, а када себе посветиш Богу, за сина не брини“. Двострука жртва: Кити подржа Љевина, иако га тиме губи; Љевин се окрену вери Свевишњег, и одрече се пролазних ствари. Он, сада већ сигуран, рече: „Понећу клетву гена са собом, затворићу је иза манастирских врата. Тамо ћу је убити молитвом. За добро ми сина, себе посвећујем Богу“.

Љевинови кораџи и мирис дима из дома се изгубише као да никада ту није ни био. Заветну реч двоја уста једним гласом су дала за један живот што невино на Китином рамену спава.

Тим „Зор-ђевојке”

Светови Толстојеве приче: Кити и Љевин

– Мило ми је што почињеш да га волиш – рече Кити мужу пошто са дететом на грудима седе на обично своје место. – Веома ми је мило. А већ је почињало да ме једи. Говорио си да ништа према њему не осећаш.

– Зар! Зар сам говорио да ништа не осећам? Говорио сам само да сам се разочарао.

– Како, у њему се разочарао?

– Не у њему, него у свом осећању. Очекивао сам више. Очекивао сам да ће се, као изненађење, разлити у мени ново пријатно осећање. И одједном, место тога – гађење, жаљење...

Она га пажљиво слушаше преко детета, надеваше на танке прсте прстење, које је скинула док је купала Мићу.

– Главно и јесте да има више страха и жалости него задовољства. Данас, за време олује, после онога страха, видео сам колико га волим.

На Китином лицу засија осмејак.

– А јеси ли се много уплашио? – рече она. – И ја такође; само, више ме је страх сада кад је већ прошло. Ићи ћу да видим хрост... А како је пријатан Катавасов! Уопште, целого дана било је тако пријатно... И ти си према Сергају Ивановичу тако добар, само кад хоћеш... Хајде, иди сад к њима. Овде је после купања увек врућина и запара...

Корачавши блатњавим сеоским путељком, најразличитије мисли прожимале су се Љевиновом

главом. Тешке исцепане цокуле остављале су дубок траг дуж цесте и отежавале му кретање. Селом се ширио тежак мирис земљишта натопљеног кишом док је јак олујни ветар разносио све пред собом. „Шта ми се дешава? У шта сам се ово претворио? Све што се догодило нема никаквог смисла. Кити није заслужила да се опходим према њој као према обичном цвету на пуној ливади. Али то дете је криво за све! Оно је унело раздор у нашу породицу. Његовим рођењем све је кренуло у погрешном правцу.” Изненада, небо је постало бело, јака киша потопила је целу околину, крупне кугле града снажно су ударале о канте поређане дуж пута. Силина ветра носила је све за собом када се зачу ужасан прасак и огромни храст сруши се преко Љевина.

– Какво је ово светло? Ко си ти? – сањиво је говорио Љевин лежећи у кревету огромне болнице у потпуно непознатом граду.

Постепено му се чистио вид. Соба је била испуњена светлошћу, топао ваздух му је отежавао дисање, али га то нимало није реметило у покушају да распозна бледо лице које се указује пред њим, као у сну.

Љупка жена, крупних црних очију, густих обрва и дуге црне косе седела је крај њега.

– Ко си ти? – поновио је Љевин.

– Ја сам Ана. Ана Цаесарев. Зар ме се не сећаш?

Љевин је зачуђено гледао док се Ана кретала по соби.

– Ево, видиш...

Показала је стару фотографију са Дворског моста. На фотографији су били Љевин и Ана, гледали су свој

одраз у Неви. Срећа на њиховим лицима владала је фотографијом. Пејзаж на слици одисао је безбрижношћу, младалачком љубави, слатким мирисом тек процвалих лала, птичјим жамором и раним јутарњим вихором. Све је изгледало тако савршено; неки непознати пролазник на улици, чије отежане капке и старачке боре краси, богзна каква судбина, проценио би их као један срећан пар.

– Зар ме се заиста не сећаш, Љеко – упита уплашено, али и мало изненађено Ана.

– Анка... О, Анка моја. Толико дуго сам те тражио...

Тим „Бора Станковић”

Opium mortis

– Мило ми је што почињеш да га волиш – рече Кити мужу пошто са дететом на грудима седе на обично своје место. – Веома ми је мило. А већ је почињало да ме једи. Говорио си да ништа према њему не осећаш.

– Зар! Зар сам говорио да ништа не осећам? Говорио сам само да сам се разочарао.

– Како у њему се разочарао?

– Не у њему, него у свом осећању. Очекивао сам више. Очекивао сам да ће се, као изненађење, разлити у мени ново пријатно осећање. И одједном, место тога – гађење, жаљење...

Она га пажљиво слушаше преко детета, надеваше на танке прсте прстење, које је скинула док је купала Мићу.

– Главно и јесте да има више страха и жалости него задовољства. Данас, за време олује, после онога страха, видео сам колико га волим.

На Китином лицу засија осмејак.

– А јеси ли се много уплашио? – рече она. – И ја такође; само, више ме је страх сада, кад је већ прошло. Ићи ћу да видим храст... А како је пријатан Катавасов! Уопште, целога дана било је тако пријатно... И ти си према Сергеју Ивановичу тако добар, само кад хоћеш... Хајде, иди сад к њима. Овде је после купања увек врућина и запара...

Улазећи у стан, Љевин затиче увелико познат призор: празне флаше, остаци хране и прожет *orium mortis*. У углу собе затиче свог полубрата са неким.

– Катавасове, пријатељу стари, шта те доводи овде?

– Посао – одбруси Катавасов.

– Какав посао?

– Потребан ми је новац – додаде Сергеј.

– Драго ми је што се мењаш – седе и Љевин.

Неколико дана касније, поздрављајући се са својом вољеном, Љевин рече:

– Идем код Катавасова.

– Мића и ја ћемо те чекати.

Насмешивши се, затворио је врата за собом, а Кити се врати детету.

Разговор два пријатеља прекиде нагли улазак Сергеја у собу:

– Готово је.

– Шта је готово? – упита Љевин.

– Посао – заседе и Сергеј.

Поменувши Кити у дугом разговору, Љевин примети значајну размену погледа између њих. Након дуготрајног дружења Љевин се са осмехом упути кући, у којој затече стравичан призор од кога се леди крв у жилама. Његова породица лежи у купатилу које прожима мирис сапунице помешан са мучним али однекуд му познатим смрадом. Вођен бесом и тугом, трчећи из куће, крајичком ока примети црни цвет у кристалној вази.

Тражећи помоћ, одлази своме брату, кога затиче уплаканог. Блед и унезверен ипак упита Сергеја шта се десило.

– Отарасио сам се оне кучке која ти је родила бескорисно дете, требало би да ми будеш захвалан!

Чувши то, Љевин је препознао смрад из купатила и мрачне, тешке мисли му сасвим помутише разум. Насрнувши на свог брата са мртвом породицом у мислима, свом силином бола који га је раздирао, обори га на под.

– Само што сам га заволео, ти си ми одузео! Мог сина!

Напету борбу прекинуо је ноншалантан улазак Катавасова.

– Убио је моју породицу! – узвикну Љевин.

– Како си могао да урадиш тако нешто?! ТИ СИ МОНСТРУМ, а била је лепа попут црне далије остављене на њеном столу!

– Да... Како знаш за црну далију!?

На пребледелом лицу Катавасова појави се пакостан осмех:

– Враћам ти за бол коју си ми нанео одузевши ми једину жену коју сам икад волео! Подмитио сам твог брата, пропалицу! Алкохол је, изгледа, битнији од сопствене крви!

Сазнање да су му најближи људи на овај начин разорили читав свет натерало је Љевина да отрчи до старог храста. Ту се он и Кити први пут пољубили, но уместо ње тамо је сада стајао конопац. На месту где је почела његова

срећа окончаће свој живот. Последња помисао била му је на црну далију...

Тим „Црна Далија”

ДРУГА ПРИЧА

Предложак

Растињак, оставиши сам, пође неколико корака ка узвишици на гробљу и спази Париз, који се искривудано протеже обалама Сене и који је већ почео да се осветљава. Његове се очи зауставише готово појудно на простору између Вандомског стуба и Инвалидског дома, тамо где живи онај отмени свет у који је хтео да уђе. И он баци на ту шумну кошницу поглед који је, како изгледа, унапред сисао мед из ње, и изусту ове знамените речи: „А сад је на нас двоје ред!”

(Оноре де Балзак, Чича Горио)

У свету Балзакове приче

Изговоривши ову реченицу, дубоко уздахне и одлучи да се упути назад својој љубавници Светлани, која га је чекала у њиховој малој викендици изван града.

– Дошао сам. Нисам успео – рече Растињак, односно, под његовим правим именом, Алексеј, који је заједно са Светланом последња четири месеца покушавао да открије које тајне крије отмено париско друштво и уништи банду троцкиста Ивана Сергејева.

– Молим? Зар ниси бар могао било коју информацију да прикупиш, макар један документ да им узмеш са стола? Како си могао да издаш своју земљу и свој народ?! Шта ћемо им сада рећи, рок нам истиче сутра. Ми смо мртви људи, мртви!

– Свестан сам тога, али ситуација се отела контроли, једва сам успео да се смирим док сам био на сахрани. Вероватно су мислили да је због смрти.

– Чије смрти?

– Иванове жене. Наводно је био срчани удар, али јој је Иван вероватно сипао отров у чај. Почела је да му смета, превише је знала о његовим пословима.

– Убио је своју жену? Срећом па ни ми немамо податке и не би имао ни за шта да ме убијеш!

– Наравно, љубави.

– Ја сам начула да је један од наших усмрћен тако што га је банда мучила до смрти како би из њега извукла информације о мом раду на терену. Тога си већ свестан и знаш са чим се суочавам.

– Наравно, увек ћеш имати моју подршку; и као шпијунка и као моја једина љубав.

Пољубивши Светлану Алексеј је схватио колико је, у ствари, поверљива информација о смрти жене Ивана Сергејева. У оваквим ситуацијама се догађало оно што су совјетски шпијуни називали „молчание” – ућуткивање. То је била последња опција коју би сваки шпијун предузимао као оно што је неопходно урадити, јер је подразумевало усмрћивање, ма радило се о члану породице, члану партије или, пак, другом шпијуну.

Алексеј се нашао у ситуацији где мора да бира између своје љубави или свог позива као шпијуна Совјетског Савеза у западној Европи. Ово је била једна од његових најтежих вечери. У њему су се сукобљавале стране за које није ни сам знао да постоје.

Сутрадан ујутру дође време да се Светлана и Алексеј опет растану. Светлана би дању постајала Марлен, а Алексеј Растињак. Након доручка свако је кренуо својим путем. Живот агента дуплог идентитета није била лака ствар. Елем, многи Алексејеви другови су откривени и убијени због мањка дискретности на дужности – Сергеј, Александар, Думат, Гјорги, Максим, Олег, Владимир, Никита, Алексеј. И дан-данас се сећа њихових лица, ма као да су се већ јуче задњи пут видели. Прошле су године од како је то виђење завршено.

Алексеј се упути ка вратима када на тренутак осети хладан притисак револверске цеви отпозади.

– Извини, Алек, ово се мора урадити – рече Светлана.

Мук.

– Пуцај, разумем. Волим те.

Након задњег Алексејевог издисаја, Светлана примети одрпану жуту хартију која вири из Алексејевог крвавог капута. Држећи хартију у једној руци, она на тренутак задрхта и препасти се. У предстојећим моментима њено беживотно тело паде на свеже орибан под. Алексеј јој је отровао чај док су доручковали.

Тим „Грогијеви змајеви”

У свету Балзакове приче

Одлажући перо дрхтавим рукама Ежен пресавија своје последње писмо упућено мајци. Чак и након толико година, падало му је тешко да се претвара у писмима и лаже мајку, али још увек није пронашао речи којима би јој ишта могао објаснити. Свака му се чинила довољно тешком да сиротој жени легне на плућа и заустави дисање.

Окренувши се поглед му је застао на свом портрету који је добио у знак захвалности од једног младог грофа. Док су сви на портрет гледали са дивљењем, у Ежену је он будио изразиту мучнину и нелагоду. Из мисли га је пренуло куцање на вратима и шкрипа златне браве. Слуга се појавио на вратима.

– Да ли сте спремни за бал, господине Де Растињак?

– Стижем – одговори Ежен уморно.

Док је силазио низ степенице заједно са супругом и поздрављао званице, Ежен није могао да се не присети како је све почело. Његови студентски снови постали су стварност као производ непреспаваних ноћи, дугогодишњег напора и слушања савета своје богате рођаке виконтесе Де Бозеан, која га је у ово друштво великодушно увела. Сада, иако се љубазно смешио свим званицама и са привидном заинтересованошћу одговарао на сва њихова питања, Ежен се дубоко у себи није осећао тако. Све ово је била дуго и пажљиво дизајнирана

маска која одговара захтевима високог друштва. Ипак, већ неко време само жели да је здере са лица.

– Како сте, господине Де Растињак? Бал који сте припремили је очаравајући – обрати му се један од позваних министара.

– Добро сам. Надам се да је све у реду. Сада ме извините.

Пробијајући се кроз знамените познанике и лажне пријатеље Ежен ишета из своје куће.

Ноћ је загрила Париз. Посматрајући одсјај звезда у Сени размишљао је како се његова гаси... Утвара је стајала тик до њега, није ни морао да се осврће. Увек је ту, прати га попут сенке. Њено присуство му је дражило живце. Ствари су ретко онакве каквим се чине. Глатка површина воде била му је све ближе док се није разбила уз хук. Престрашени крици неколицине пролазника закратко распараше муклу тишину.

Тим „Артем”

Светови Балзакове приче

Растињак оставши сам пође неколико корака ка узвишици на гробљу и спази Париз који се искривудано протеже обалама Сене. Његове се очи зауставише готово појудно на простору између Вандомског ступа и инвалидског дома, тамо где живи онај отмени свет у који је хтео да уђе. И он баца на ту шумну кошницу поглед, који је, како изгледа, унапред сисао мед из ње и изусти ове знамените речи: „А сад је на нас двоје ред!” Растињак, спуштајући се ка урбаној кошници, улази у сивило модерног света. Тумарајући тим мрачним улицама опажа да се светло овог великог града гаси, оставивши људе да безнадежно лутају док у рукама носе уређаје који им ускраћују видике. Шетајући Роземберговом улицом, угледао је излог у коме се налазио сат који је показивао 11.45. Растињак се досети да му је последњи трамвај у поноћ и да мора да пожури. Када је стигао на станицу упутио се према перону бр. 5 и тамо угледа силуету човека високог два метра са црним цилиндром, који се једини издвајао у мору хипнотисаних људи. Растињак сакупи довољно храбрости да приђе том чудноватом господину, али он је ушао у трамвај бр. 37. Растињак потрча за њим, али је нестао брзином светлости. Он се збуњено освртао око себе када је уочио девојку која унезверено гледа у свој уређај и одлучи да јој приђе. Упитао је да ли можда зна када долази следећи трамвај бр. 37. Она га је само незаинтересовано

погледала и потом наставила да гледа у свој уређај. Када се окренуо иза себе, угледао је ред возње и уочио је да трамвај бр. 37 заправо не постоји. Он је целе ноћи размишљао о том догађају.

Сутрадан, Растињак одлучи да оде до перона и сачека мистериозни трамвај бр. 37. Он га је чекао све до поноћи. И, баш у поноћ, поново је угледао мистериозног господина. Када је трамвај стигао он потрча за господином, ухвати га за његов дуги капут и тако уђе у трамвај. У трамвају су се дешавале неуобичајене ствари које до сада није видео. Мачке у свечаним оделима које причају, пси који играју шах, људи са две главе... После одређеног времена трамвај је стигао на одредиште. То је Растињаку до сада било непознато место. То је била друга страна Париза, она светла, шарена и пуна тоpline, где људи живе у слози. Док се Растињак окретао око себе, зачуђен где је дошао, приметио је да му мистериозни господин одмиче. Он потрча за њим, стигавши га након неког времена, пронашли су се испред мрачне шуме. Након неколико минута непријатне тишине док су се шетали шумом, Растињак упита мистериозног господина: „Куда смо се запутили?” Господин му одговори ћутањем. Он је узалудно постављао питања целим путем, али на њих није добио одговор. На крају шуме угледали су водопад на чијој обали су се налазили сто и столице. Господин је сео за сто и напослетку проговорио: „Изволи, седи.” Понудио га је чајем, на шта је Растињак одговорио: „Не разумем шта је све ово и где се ми то налазимо. Ову страну Париза

никада нисам видео, све је тако безбрижно, чак се може видети и Ајфелов торањ.” Господин му се насмеши и проговори: „Дечаче, ваш свет је веома тешко променити, али ти имаш потенцијала. Уз помоћ твог доброг срца и мало воље можеш да пробудиш овај народ, али пази на једну ствар...”

Растињак се у том трену пробуди из свог дубоког сна и сав збуњен крену у поход да промени свет.

Тим „Литера”

Варка

Одлучио је да по сваку цијену оствари своју замисао. Знао је да га чекају многе препреке, али одустајање није била опција. Лаганим кораком кренуо је до своје мале радионице.

Дошавши до ње, отвори оронула врата, уз звук звонцета уђе и сједе за своју машину надајући се да ће ускоро неко прећи праг. Размишљао је како да занат усклади са отменим свијетом Париза. Његово размишљање прекиде непозната фигура на вратима. Ситна грађа, мршаво тијело и блиједо лице заинтригирани су Растињака. Незнанац је полако пришао радном столу, а занатлија га је поздравио и упитао: „Шта вам треба, господине?”

„Колико би коштало да закрпите ове панталоне?”, питао је пружајући му комад тканине.

Растињак слијеже раменима. „Колико рупа има? Једна, двије, три... То ће бити... Хммм... Три-четири франка!”

Чудећи се цијени, човјек замоли занатлију да умањи цијену свог рада. Растињак се сажалио на биједног човјека знајући и сам у каквој је ситуацији, те је одлучио да панталоне закрпи бесплатно. Човјек му се са осмијехом захвалио и рекао да ће убрзо доћи по њих.

Занатлија се бацио на посао. Док је концем шио рупе, примјетио је да су панталоне сашивене од доброг материјала, али није пуно размишљао о томе. Брзо је завршио посао.

Незнанац се вратио. „Жао ми је што се раније нисам представио. Ја сам Алберт. Желим да наградим твоју доброту тиме што ћу ти испунити било коју жељу.”

Растињак у невјерици упита: „А шта ми ти можеш испунити?”

„Пожели, па ћеш видјети!”

Иако је знао да је то немогуће, занатлија изговори: „Желим да ми радионица буде успјешна.”

Алберт удари дланом о длан и Растињак се нађе у потпуно новом окружењу. Врата, прозори и машине нису више стари и оронули, радионица је велика, а гомила људи испред стоји и чека свој ред. Растињак је свјеже обријан и ошишан, обучен у ново одијело. Напокон је био срећан.

„Могу ли добити своје ствари? Журим на посао”, ријечи муштерије су га вратиле у стварност.

Тим „Сенија”

ТРЕЋА ПРИЧА

Предложак

Црни коњи бијаху помахнитали па су престрављени јурили узагрепце односећи Јахаче у воду што је надирала. Њихови продорни крици бијаху заглушени хуком ријеке која их је односила са собом. Тад Фродо осјети како пада, и учини му се да хука и вртлог воде подижу и њега гутајући га заједно с његовим непријатељима. Ништа више није чуо ни видио.

(Џон Роналд Руел Толкин)

Триоглиф

Одјек напрслих шлемова вибрирао је барама крви са којима су се стапале мртве главе успаничених ратника. Мирис натопљене земље се уливао у вртложни круг црвених мачева и људских јаука из ког је избијало сечиво борбеног војника, чинећи општу хармонију хаоса и смрти. Борбеност његова бића скупила се на врх оштрице која је светлосном брзином прошла кроз леђа и стомак. Зраци осивелог сунца одбијали су се о оштре крајеве сребрног мача, ударајући право у Дантеове крваве очи које су биле усредсређене на Фрода.

Фродо бесним погледом скамени читаву слику ратне агоније, окрећући своје оружје стени у којој је утиснут стајао топаз у облику анха. Данте је укочено посматрао Фродо како одводи свет у нови поредак. Капљице крви падале су са тела и оклопа, повећавајући Дантеов страх. Цео тренутак оснажи хладан зној који је преплавио уморне руке што су кретале против себе. На један трептај ока он осети како му топла игла проби месо, урањајући у његову унутрашњост. Хладноћа обори тело, устрепти јаук Фродових гласних жица. Сузе му преплавише лице, вид му се замагли, он стеже свој мач и зари га у центар топазног знака бесмртности.

Прштало је на све стране, прашина преплави човечанство леонским златом, лепећи се за тела око њих, стварајући непробојне ауре. Од тог трена све постаде бесмртно, а Фродо, ошамућен експлозијом, погледа у

небо сивих облака, који су својом обликованошћу сачинили триоглиф *Смрт је живети*. Ове речи посрнуше језом низ његово тело, кнедла му западе у грло, а ноге му се одсекоше. Рат напросто престаде, а човечанство доби бесмртност.

Схватајући то, Фродо пропаде у своју сенку, безуспешно дозивајући већ иструлело Дантеово тело. Људи су стали. Рат више није имао смисла. Општи хаос настаде међу свим војницима који су на неки начин победили смрт, одазивајући се вечности. Сви су удахнули осећај слободе који је одисао мирисом праха бесмисленог топаза. Фродо се поче гушити као да га је нешто стезало са немогућством одбране. Он понесе тело и придружи се осталим војницима у победничком маршу. Марш збуњених војника пролазио је поред реке у којој Фродо положи Дантеово тело и оно се изгуби у таласу. Крај рата се славио недељу дана, људи су били насмејани, атмосфера на улицама била је освежена лепотом људског живљења. Фродо је посматрао сва та срећна лица, упорно мислећи на Дантеову смрт и њену загонетку.

Мирним корацима ходао је кроз полуразорен град, враћајући се ка уништеној стени. Одсјај Дантеове крви још је прекривао суво земљиште људске катастрофе. Замишљеног погледа посматрао је пламен те крви, понављајући речи *Смрт је живети*.

У једном тренутку зачу се галоп коња. Црни коњи бејаху помахнитали, па су престрављени јурили узагрепце, односећи јахаче у воду што је надирала.

Њихова продорна рика бејаше заглушена хуком реке која их је односила са собом. Тад Фродо осети како пада и учини му се да хука и вртлог воде подижу и њега, гутљајући га заједно с његовим непријатељима. Ништа више није чуо, ни видео.

Тим „Девети круг пакла”

У свету Толкинове приче

Фродо је падао дуго, кроз бескрајну тмину. Освестио се бестелесан, изван Капије времена, где Сунце још није изашло. Далеко, у вечном мраку, чули су се крици Моргота, кога рођена браћа оковаше ланцима валарским да заувек труне изван света због својих недеља. Између њих стајаху Деветорица, „али не као утваре, већ као краљеви који су некада владали људима, у својој пуној снази и мудрости, пре него што их је завела моћ прстена”.

Фродо је запрепашћено гледао црне Јахаче, који стајаше пред њим, а који не посезаше за прстеном који му је висио око врата ниједног момента, већ потпуно игноришући мрмљаше нешто међу собом на језику који већ памте само књиге староставне. „Ко сте ви?”, упита их Фродо. Јахачи се ускомешаше, али не одговорише. Утом се из мрака проломи један глас, зао и слаткоречив, округан и милозвучан истовремено: „Они су Деветорица, краљеви људи, највећи што их поља Велике реке дадоше. Пре много векова, више него што памте и најстарије песме, као најмудријим међу људима, најјачим међу смртницима „отхрањеним на месу вукова, подојеним млеком кобила, беху дати прстенови, да их учине највећима што икад ходаше овом сфером. Ево, ти их видиш, након што су преживели много векова људских. Стоје пред тобом као што стајаше пред зору првог јутра, кад је свет још био млад, поносит и моћан.”

Јахачи се примакоше корак ближе Морготу, причајући међу собом, мада још увек Фроду неразумљиво. Наједном Фродо проговори гласом који је био туђ и језиком који није био његов: „Лажу су све што вам Моргот може и рећи. Онај који се заклео да ће уништити све што пева, што се радује, живи и расте – лажима је скрио своје грехе. Ви нисте ништа више до похлепни господари људски, уплашени смрти, који су од слуге Морготовог добили прстен, након што побегосте од Битке безброј суза и издадосте своју крв, заклевши се њему на верност. Сада сте само сенке, проклете заувек клетвама из старине, да не нађете мира док не будете имали прстен који мени виси око врата и који има само једног Господара, а који никада нећете бити ви, јер сте ништа више до његов понизни слуга. Ви нисте најмудрији нити најјачи што ходите овом земљом, они негде далеко кроте дивље коње зелених поља, а уз ваше црне коње јаше само смрт.” Јахачи устукнуше пред силним речима Фродовим. Он их чу и наједном разумеше њихову препирку. Тројица коњаника, попримивши људско обличје, исукаше своје мачеве и стадоше спрам Фрода. Шесторица се вратише ка Морготу, поново бледећи у сенку. Наступи страшна борба. Отрована сечива од челика судараше се у ковитлацу сенки и фигура. Када борба беше најстрашнија, један гласан крик, нељудски, језив, који је ледио жиле и најсрчанијима, проломи се кроз празнину. Она тројица, те и она шесторица Јахача, као да чуше

позив свог господара, постадоше сенке, дубље и мрачније него икада пре, па нестадоше у мраку.

Фродо се пробудио ошамућен, далеко од Деветорице, али му се крик причињавао дуго негде у даљини.

Тим Десете гимназије „Михајло Пупин” у Београду

Фродо Непобедиви

Фродова снага се угасила, чула су потпуно отупела и једини осећај који га је снажно обузимао био је притисак прљаве и узбуркане воде. Исконска потреба за постојањем нагнала га је да посегне за ослонцем. Грчевито стежући трновиту грану, помогао се водене површине. Наједном, заплусну га отржењујући хладан ваздух. Некада моћан глас сада се губио у топоту коња. Нико се није обазирао на њега.

У даљини замираще светло бакље последњег Јахача. Тек сада Фродо осети ону беспомоћност коју би приметио у очима жртва своје кржаве прошлости. Густе обрве љутито су се извијале изнад његових очију. Ниско чело би му обликовано знојем. Модрим, уздрхталим устима и даље је дозивао Јахаче који су се стапали са тамом. Као рањена звер батргао се у блату које га је силовито вукло на дно. Лепљиви листови чврсто се обмотаваше око његових онемоћалих удова. Муљевито тло непоколебљиво се примицало његовом телу обузетом растројством. Тешке, златне огрлице сада посташе окови. Постао је заробљеник сопствене таштине. Све што га је доскора чинило моћним довело га је на руб опстанка. Никада до тада не беше свестан нискости човековог пада.

Гором је одјекивао Фродов вапај. Ни она га није слушала. У самоћи, где се губи нада, увидео је своју пропаст. Нема више војске којом је заповедао. Људи,

који су му се некада клањали, оставили су га, не осврнувши се.

Како се само сладио пролиреном крвљу непријатеља. Летећи на крилима победе, заслепљен сјајем отетог плена, осећао би се тако заслужним, тако незаменљивим. Отишао је путем заорава. Ипак, најстрашније га је пекала спознаја да је био само један од Јахача. Више није мислио ни о чему, ништа више није било важно...

Густи облаци су се размицали и месечина се пробијала кроз тешку маглу. Чинило се да стара стабла тајновите шуме не хају за два ока чији је сјај замирао у њиховој сенци.

Тим „Десетари”

Светови Толкинове приче

Црни коњи бијаху помахнитали, па су престрављени јурили узагрепце, односећи Јахаче у воду што је надирала. Њихови продорни крици бијаху заглушени хуком ријеке која их је односила са собом. Тад Фродо осјети како пада и учини му се да хука и вртлог воде подижу и њега, гутајући га заједно с његовим непријатељима. Ништа више није чуо, а ни видио.

Пробуди се момче и не бјеше нигдје никога. У стању маније све бјеше у црнилу. Сам на чистилишту као да ту бејаше само душа без људскости и топлине онога свијета. Тако се осјећао и ономад кад бјеше пао са коња и силно ударио главу. Помисли да умире. Када смрт дође, не постоји начин да се избјегне. Можеш се сакривати у креденцу под степеништем цијели живот и она ће те наћи. Збрисаће сваки траг нашег постојања и то ће извршити бесплатно. Овај осјећај не бјеше такав, не морамо ништа да урадимо да бисмо умрли, а момче се осјети као да носи терет свијета на својим плећима.

Одједанпут, као кроз сан, указа му се свијетла прилика и обасја сав његов свијет. Више није имао куда да побјегне, није могао више да бјежи од ђавола. Сад, као на суду живота и смрти, клечао је пред Господом и чекао пресуду. Ипак, само се једна стар вртела у момачкој глави – његови пријатељи.

Наједанпут свијетла прилика прозбори: „Смрт. Груба је ствар, није ли тако? Човјечија подсвијест то тешко

прихвата. Виђаш особу сваки дан и онда... ње више нема. Сада ти, Фродо Багинс, стојиш на прекретници живота. Можеш остати овдје и живјети мртав живот у вечној тами док је вијека и вјекова и оставити духове прошлости, ако пак то није оно за чим жудиш, чека те дуг и мучан пут. Вратићеш се онамо одакле си дошао и завршићеш оно за шта си послат на тај свијет. Тај посао није лак, тежи је од сваког са којим си се сусретао. Ниједан човјек га не би могао свршити, али хобит би могао.”

Млади хобит не знаше шта га је снашло. Није имало смисла да је он, из малог села хобита, који је цијели свој живот провео играјући на ливади, био предодређен за нешто овакво. Вазда би му живот овдје и пријао, научио би да живи у тами и напоследку би је заволио. Свијетла прилика увиде његов раздор и рече: „Твој пут је тежи јер је твој позив виши. Ти ћеш остати овдје и никада не видети свјетлост дана, никада поново чути гротки смијех својих пријатеља. Одустани. Немој одустати. Превише си забринут за оно што је било и што ће бити. Прошлост може болијети, али како је ја видим, можеш или бјежати од ње или учити од исте.”

Фродо бијаше сам, без игдје икога да га упозори да треба да остане, да није хобит створен свијет мењати. Не буде ли тако, остане ли, његови ће пријатељи умријети, а демони ће уништити све што познаје. Не, ово није његова судбина. Свијет се може и треба увијек мијењати.

И ми се мијењамо. У том тренутку млади Фродо знао је шта му је чинити. Изусти: „Хвала Вам што сте ме пустили, јер без Вас не бих отишао.”

Тим „ИБ”

Светови Толкинове приче

Црни коњи бијаху помахнитали па су престрављени јурили узагрепце односећи Јахаче у воду што је надирала. Њихови продорни крици бијаху заглушени хуком реке која их је односила са собом. Тад Фродо осети како пада, и учини му се да хука и вртлог воде подижу и њега гутајући га заједно с његовим непријатељима.

Ништа више није чуо ни видио. Борио се за ваздух док му се цело тело грчило и отимало. Испрва је све занемело, а с агонијом су почели и пригушени крици жена. Пакао је отворио своја врата и вода је однела публику. Да није окова, само да није окова... да није тих окова.

Док су га вадили из базена, директор је покушавао да изведе публику из сале.

Са балкона се није могло много видети. До малопре ово је била само још једна магична ноћ у циркусу. Отпочело је животињама, коњаници су марширали уз раштимовани оркестар, такт се губио у жељи да лемењаци бљеште јаче но светло рефлектора. Финале вечери свакако је морао да буде он, Мајстор магије и обмане, Велики Фродо! Тако је требало, али није било суђено.

Плесао је као марионета док му је кроз нос јурила вода, али то није покренуло публику. Ипак је потребно много више да се њихове стиснуте усне помере у знак

дивљења, а задрто срце поскочи од узбуђења. Али, платили су да им неко пообара вилице и разрогачи очи, а циркус „Звездана ноћ” увек испуни што обећа. И тако, помахнитале ударце песницама кроз воду, заменило је непокретно, беживотно тело.

„Он се дави!”, чуло се из првог реда. То је било довољно да се пробуде, да скоче на ноге и широм отворених очију гледају приказ пред собом. Неки су нагрнули да што боље виде, али већина се просто следила, остала смрзнута рашчепљених уста. У базену је леш плутао. Оркестар је укочено застао. Мук. Језивији од крешенда пратио је Фродов последњи наступ пред захтевном публиком.

Тело му је лежало као просуто по бини са све остацима ланаца који су га обавијали. Кљештима су их резали, јер је време пребрзо цурило...

Вадили су га читавих пет минута свесни да спасавају покојника. Дестак њих, који су га вадили, сада су шапутали крстећи се, док је шуштање њихових молитви одзвањало празном двораном.

Без икога на вратима, људи, један по један, уз изненадни земљотрес кренули су да навиру ка бини. Публика се стуштила назад на своја места и громогласним аплаузом поздравила генијални чин.

Испратили су га уз овације и цвеће.

Тим „САЈ”

Код куће је најлепше

Бели коњи су помахнитали, па су престрављени јурили узагрепце односећи Јахаче у воду што је надирала. Њихови продорни крици су били заглушени хуком реке која их је односила са собом. Тад Фродо осети како пада и учини му се да хука и вртлог воде подижу и њега гутајући га заједно с његовим непријатељима. Ништа више није чуо ни видео, вир га је носио са собом.

Вир га је, након неколико тренутака, избацио на траву. Светлост га је заслепила и требало му је неколико секунди да схвати где је. Погледао је око себе и угледао чоколадну реку окружену огромним лизалицама. Пољана је била пуна оваца које су уместо уобичајене вуне имале шећерну. Био је очаран призором, али то није дуго трајало. Чуо је неко комешање иза леђа, окренуо се и нашао се пред војском патуљака седе браде. Јуришали су ка њему. Нису му изгледали баш гостопримљиво, те је појурио у супротном смеру и брже-боље зајахао најближу овцу. Овца је јурила ка чоколадној реци, изгубила равнотежу и упала у реку. Ништа више није чуо ни видео, вир га је носио са собом.

Хладна језа прошла је његовим телом. Белина снега га је заслепила и убрзо је схватио да се налази у свету Ескимма. Окружили су га. У њиховим продорним погледима видео је да није добродошао. У руци једног од њих пресијавала се оштрица ножа. Фродо је појурио у

супротном смеру. Одједном, чуо је пуцање леда под својим ногама и осетио ледену воду свуда око себе. Ништа више није чуо ни видео, вир га је носио са собом.

Осетио је врућ песак под својим телом, олакшање и пријатност због бекства и промене климе. Упркос пријатности трагао је за начином повратка у свој свет. Ништа му није било јасно. Угледао је камилу и узјахао је покушавајући да нађе излаз. Камила се унервозила и збацила га са својих леђа право у језеро у оазу. Надао се да му се неће опет све поновити, али ништа више није чуо ни видео, вир га је носио са собом.

Три пуцња натерала су га да отвори очи. Схвати да се ништа није променило: иста ситуација, исти циљ. – Откуд каубоји? Страх га је присилио да крене уназад. Каубоји кренуше ка њему, он стаде да бежи, али га сустигоше. Стао је пред њих, не размишљајући о последицама. Један од каубоја га је питао шта ради овде и зашто је тако чудно обучен. Фродо, и даље уплашен, одговара да ни он сам не зна и да му треба помоћ. Исприповеда шта му се десило, а каубој га је, осмехујући се, гурнуо у воду. Фродо осети како пада, учини му се да га хука и вртлог воде подижу и нађе се испред своје штале.

Збуњен и срећан погледао је око себе да би се уверио у реалност призора, схватио где је и задовољан отишао да спава.

Тим „Сјај”

Светови Толкинове приче

Црни коњи бијаху помахнитали па су престрављени јурили узагрепце односећи Јахаче у воду што је надирала. Њихови продорни крици бијаху заглушени хуком ријеке која их је односила са собом. Тад Фродо осјети како пада и учини му се да хука и вртлог воде подижу и њега гутајући га заједно с његовим непријатељима. Ништа више није чуо ни видио. Талас га је повукао у свој вртлог, односећи и задњу наду за спас.

Тама. Тишина. Из дубоког црнила у даљини се назирао траг свјетлости. Није био сигуран да ли је жив или је то већ у ходнику између пакла и раја.

Живот је ипак јачи од смрти. Срчани импулс јасно је дао до знања да се борба наставља и да још увијек није све готово. Фродо покуша подићи руку, ухватити се за нешто, али начини само благи трзај. Није био сигуран да ли је већ потонуо на дно или лежи на некој чврстој подлози.

– Јеси ли сигурна да је жив? – зачуо је шапутање.

– Дише помало – одговори неко.

Фродо поче поново да тоне у мрак када осјети нечије руке испод свог пазуха како га подижу у полулежећи положај. Настојао је отворити очи, али оне су биле чврсто залијепљене. Осјетио је властито дисање, али у тренутку схвати да поче повраћати воду. Гласови које је раније чуо ускомешаше се, испреплеташе се, те никако није могао разазнати ко и шта тачно говори. Ново

повраћање га извуче из полусвјесног стања, а дрхтање му обузе цијело тијело. Тако је био још неколико минута док коначно не прогледа и схвати да је у пећини и да гласови који су били око њега припадају двјема женама.

Оне су збуњено гледале у његовом правцу, очекујући да ће коначно дати праве знакове живота. Још више је збуњен био он, не знајући гдје је и шта се са њим десило. Како то да је ипак жив? Ко су те жене и гдје се налази?

Касније, размишљајући о свему што се десило, закључио је да је велики срећник и да га је сам Бог изабрао да настави пут на земљи. Жене које су му дале руку спаса биле су локалне праље, које су своје дане проводиле у близини воде. Нашле су га, више мртвог него живог, како плута у близини обале. Успјеле су га извући, али како га нису одмах препознале, плашиле су се да није неки разбојник, те одлучиле да га однесу до пећине.

Ниједан Јахач није успио преживјети моћну руку ријеке која је почистила све пред собом. Фроду су се често јављали у сну, видио би њихова избезумљена лица и чуо њихове крике. Дуго се питао зашто је баш он изабран да побиједи ријеку и смрт. Одговоре није успијевао наћи, али је научио једно – да више цијени живот и да у једном дану може да се гледа лицем у лице са смрћу, да буде пред вратима раја и да слободно хода на земљи. Многи су слободу платили скупо, али се он завјетовао да ће још дуго свједочити о истинској храбрости својих сабораца.

Тим „Пале”

Светови Толкинове приче

Прођоше дани, месеци, године и одједном се зачу, на обали, како завија душа од болова. Фродо устаде, након свих тих година, и само му се једна мисао вртела по глави: да ли је његов магични прстен остао у његовој торби.

У исти мах на његово десно раме долете орао Алфред, што га је верно пратио где год пошао. Прстен је, саопшти му, раздељен на делиће по разним областима широм Земље. Чим је то чуо, знао је да ће опет морати да пронађе све делиће како не би доспели у погрешне руке.

Ово што је Алфред рекао Фроду чуло се и знало већ далеко, па је дошло чак до Сиблиса, господара Узелије. Годинама је трагао за тим делићима.

Једнога дана, док је заједно са својом војском корачао крај реке, опази неки сјај крајичком ока. Кад спусти главу и погледа, виде како га бескрајна светлост дозива. Приближио се сав изненађен, али изненада и уплашен и делић прстена му сам долете у шаку. Када је осетио моћ само једног делића, одмах окрену војску и упутише се ка острву Миур, јер сада је могао видети сва места где су се налазили остали делићи. Био је уверен да би, када би их спојио у један прстен, добио неизмерну и бескрајну моћ. Али није ни слутио какве би последице то могло имати на читаву планету, на читав универзум.

Фродо, чувши за ово, окупи војнике и позва Херија, који одмах дотрча до њега. Знали су да морају да

заустане Сиблиса у тој намери. И тако су кренули ка острву Миур.

Прошли су планине, мора, језера, пустиње и најзад налетеше на једну кућу која им стајаше на путу. Отворише се врата и из њих се зачуо јуначки крик двојице браће који, на коњима, излетоше пред војску. Стану се, умирени добрим поздравима, разговарати и када су чули све што су им Хери и Фродо рекли, извадише три кристала, један плави, жути и љубичасти. „Једино они могу да се супротставе Сиблису”, рекоше, „и незнаној моћи прстена ако уједине сва четири кристала у један и прободу Сиблису срце”. Знали су да морају да пронађу најјачи, и најопаснији, црвени кристал. Браћа су им објаснила да већ годинама трагају за црвеним кристалом не би ли се супротставили и сачували мир у универзуму. Хери и Фродо видеше да је узалудно да траже Сиблиса ако пре тога не пронађу црвени кристал.

Док су ходали зачараном области, налетеше на старца Тивију, који им, кад је све ово чуо, даде мапу у руке, мапу која је водила право ка фонтани испод које се, према легенди, налазио црвени кристал. Али уједно их је упозорио да кристал може бити опасан. Када су дошли до фонтане, угледаше светлуцави кристал, али ту се већ сретеше две војске, две стране добра и зла.

Реке крви су се лиле, падали су јунаци обеју страна, сваки јунак за своју. Фродо дохвати свој златан мач, а Сиблис узе последњи делић прстена. Земља се тресла, таласи су се дизали и у једном замаху Фродо извади све

кристале, споји их у један и забоду га у срце злоћудно. У истом тренутку кроз његове груди јуначке прође отровно копље. Обојица падоше на земљу и прстен се претвори у пепео.

Хери само што не заплака, али знао је да ће окаљати ово јунаштво ако пусти сузу. Стајао је тако поносно како данас стоје сви људи захвални Фродовој неизмерној доброту, храбрости и пре свега људскости.

Тим „Бора Станковић 2”

ЧЕТВРТА ПРИЧА

Предложак

Владимир: Дакле, хоћемо да пођемо?

Естрагон: Хајдемо.

Не мичу се с места.

У свету Бекетове драме

Владимир: Дакле, хоћемо да пођемо?

Естрагон: Хајдемо.

(Не мичу се с места.)

Естрагон: Три дана ништа нисам јео!

Владимир: Колико је сати? (Баци поглед на сат на великом зиду.) Пет и седам. Па мало пре смо јели!

Естрагон: А да, поделили смо онај сендвич.

Владимир: Како ме боли стомак! Откад ми је жена умрла, ништа на кашику нисам јео.

Естрагон: Још колико нам је овога остало?

Владимир: Сигурно још мало.

Естрагон: Мотај брже онда.

Владимир: Кад долази овај?

Естрагон: Обећао је да ће доћи до пет и десет.

Владимир: Још не могу да заборавим када ми није дао слободан дан за женину сахрану.

Естрагон: Али дао ти је цело преподне!

Владимир: Па, и то што кажеш, могао је и то да ми не да.

Естрагон: А и сећаш ли се букета који је послао? А оних јаја за Ускрс? Мислим да смо нас двојица добили најлепша.

Владимир: Можда ме и од њих боли стомак.

Естрагон: Звао ме је кум из Шведске на дочек код њега. Која смо смена тад?

Владимир: Мислим друга.

Естрагон: (Лупи се по глави.) Па ја сам пропустио авион!

Владимир: Можда има аутобуса. Еј, сутра ћемо моћи да кажемо да смо доживели трећи миленијум! А ћерка је л' иде с тобом?

Естрагон: Не, она је већ велика, са друштвом ће из средње.

Владимир: Е, је л' се сећаш колико смо мајица поцепали те 2007. године?!

(Настављају са радом.)

Владимир: Јао, већ је пет и седам! Убиће ме жена.

Естрагон: Е, ја се због тога нисам ни женио! Ал' бих зато шефову жену...

Владимир: Где ли онај кепец навата онакву женску?!

Естрагон: Па шта мислиш?

Владимир: Је л' остала теби нека цигара?

Естрагон: Стрпи се док Он не дође.

Владимир: Уф... Мука ми је више од овог места, сав сам се погрбавио!

Естрагон: А гледај мени руке, па се не жалим...

Владимир: Е, слушај шта сам скоро сањао!

Естрагон: Могу да замислим, ти само неке глупости сањаш.

Владимир: Стављам зрно по зрно нара у уста и не могу да прогутам ниједно, већ ми се само скупљају у устима!

Естрагон: Е, ти само на храну мислиш... А да чујеш ја шта сам сањао...

Владимир: Ај баш!

Естрагон: Ти си био ту, исто... Чекај... Можда ипак ниси ти... Чекај... Е да!

Владимир: Ај додај ми ту жицу.

Естрагон: (Додаје жицу.) Сви сте били ту, и ја сам говорио, и ви сте ћутали и покушавали да разумете, и ја сам покушавао да разумем... И онда сам схватио, али ништа нећу рећи.

Естрагон: Ево га! Пет и седам. Чека ме жена.

Тим „Додоле”

Ожиљак

(Одједном их обасја и окружи засљепљујућа свјетлост. Покрили су очи рукама. Обавила се око њих. Ни сами нису били свјесни шта их је снашло. Отворивши очи, затекао их је приказ који нису очекивали. Пред њима стајао је наизглед сасвим обичан човјек, али ожиљци по његовом тијелу крили су разне тајне.)

Старац: Куда, господо?

Владимир: Па... Не знамо.

Естрагон: Чекамо Годоа, чекамо знак, чекамо Бога...

Чекамо, чекамо, чекамо...

Старац: И шта када га дочекате?

Владимир: Нисмо ни ми баш сигурни, надамо се да ће нам он дати одговоре.

Старац: Колико дуго га чекате?

Владимир: Ево већ цијела два дана. Не, двадесет дана.

Двадесет година? Цијели живот?

Старац: Зар не мислите да је узалудно чекати некога ко се можда уопште неће појавити?

(Владимир и Естрагон се погледаше.)

Владимир: (Слијеже раменима.) А ко сте Ви? Кожа Вам је хрпава попут изрване земље. Шта значе ти Ваши ожиљци, боле ли?

Естрагон: Владимире, радознала сово...

Старац: У реду је, Естрагоне, не замјерим му. Ово су трагови туђих обећања.

Естрагон: (Збуњено гледа у старца.) Како Ви знате моје име?

Старац: Рецимо да знам много о теби и Владимиру. Знам зашто Мерсо нема суза, памтим обећања Ане Карењине, знам за искрено покајање Родиона Романовича Раскољникова. И даље нисам добио ваш одговор. Шта када га дочекате?

Естрагон: Када га дочекамо наш живот ће добити смисао. Ми у то искрено вјерујемо. Је ли тако, Владимире?

Владимир: Тако је. Постоји ли нешто у шта Ви вјерујете?

Старац: Вјерујем да, уколико ме послушате, пронаћи ћете оно што чекате, али морате испунити једно обећање.

Естрагон: Шта тачно треба да испунимо?

Старац: Треба да се покренете са овог мјеста. Шаљем вас на пут, бићете гладни и жедни, и нападаће вас, и падаћете, али се морате подигнути и кренути даље. Одустајање не смије бити опција. Сваким новим кораком добијаћете нови одговор. На крају пута знаћете много, а тражићете само још времена. И сретћете оног кога тражите, и сретћете оно што сте током пута оставили.

(Јарка свјетлост им је поново затворила очи. Налазили су се на истом мјесту, нису се помјерили. Поново угледаше старца.)

Владимир: То сте Ви!

Естрагон: Ништа се нисте промијенили, чини ми се само да имате који ожиљак више.

Старац: Управо су настала два нова. Срешћемо се поново, сретно остајте!

Естрагон: Када ћемо се срести?

Старац: Кад за то дође вријеме.

(...)

Владимир: Дакле, хоћемо да пођемо?

Естрагон: Хајдемо!

(Не мичу се с мјеста.)

Тим „Добојска бајка”

Светови Бекетове драме

Или се бар нису помакли читаву вечност.

Годо је био велики чаробњак и краљ Апсурдије, а Естрагон и Владимир били су његови властелини. Њихов „последњи” задатак био је да из Александријске библиотеке донесу пешчаник чаробњака Негроманта Дугог Носа, исти онај пешчаник кога је донео из Индијех Старијех када су се множили људи нахвао (којима припадају Естрагон и Владимир). Тај пешчани сат успоравао је време, залеђивао простор у времену и веровало се да власници пешчаника могу живети заувек. Када су Владимир и Естрагон дошли до Александријске библиотеке, дошли су до управника Зенодота:

„Уважени господине Зенодоте, доносимо Вам писмо краља Годоа.”

Зенодот је разбио воштани печат и раширио свитак. Забринутост се одмах видела на његовом лицу:

„За два века, господине Зенодоте, Вашу ће библиотеку прогутати римски пламен. Он ће уништити маузолеј; у звездама је тако написано, а ја Вам тражим да преко мојих слугу пошаљете пешчаник великог Негроманта Дугог Носа. Заузврат Вам шаљем свој кодекс мрачних вештина.”

„У реду, пристајем”, рече Зенодот. „Кодекс за пешчаник.”

Тако је и било.

Владимир и Естрагон преузеше пешчаник Дугог Носа и на камилама пођоше у Апсурдију. Трећег дана од њиховог поласка, док су се одмарали, Владимир отвори торбу са пешчаником и утом му се придружи Естрагон. Обојица су били загледани у пешчаник, а у зрнима песка видеше свој почетак и моћ тог амулета. Видели су вечни живот – онај у коме ће надживети чак и свог господара.

„Зашто бисмо му однели пешчаник када можемо ми живети заувек без страха од смрти?“

„Да окренемо леђа нашем господару?“, несигурно упита Естрагон.

„Чак је и Годо немоћан све док имамо пешчаник.“

„У реду, онда можемо поћи источно.“

„Кренимо.“

Међутим, испод камена на који су били наслоњени лежала је Годоова змија коју је послао да их прати, јер је и сам предвидео да се нешто слично може догодити. Када је змија све испричала Годоу он одмах узе ата и поче да их тражи. Нашао их је тек седмог дана.

„Још када бисмо само успели да откријемо како да користимо ово чудо“, рекао је Естрагон док је тресао пешчаник.

„Немој да га поломиш“, рекао је Владимир, „дај ми да покушам поново.“

Када је Владимир узео пешчаник, змија се обмота око ногу, све до руке где га и угризе. Он од бола баци сат. Тада се појави и Годо, он подиже са земље сат и насмеја се:

„Шта ово треба да значи?“

„Изгубили смо се, господару”, рече Владимир.
„Конечно сте дошли. Чекали смо Вас да нас пронађете”,
рече Естрагон.
„И чекаћете. Заувек”, рече Годо.
„Владимир и Естрагон, тако се зову
И они припадају нахвалском кову.
Хтели су да украду од Годоа – мене,
Нека за њих увек стане време.
И да буду заглављени у простору
Негде далеко у васионском мору.
И да заувек чекају свога господара
А да никад не сазнају да их ум вара.”
И тако су Владимир и Естрагон завршили у свом
незнању у некој другој димензији, заувек чекајући свог
господара Годоа, који никада и неће доћи.

Тим „Клише”

Језика, брате, језика, не вина и ракије

Владимир: Хоћемо да пођемо?

Естрагон: Хајдемо.

Не мичу се с места.

Беше већ позна ноћ, стари знанци опет су се састали и ситни сати већ одмакоше. Друго време, две деценије прођоше, а исте личности, исти осмеси и исти пороци осташе. У старој нишкој кафани „Мића штрока”, која је и ове ноћи пуна веселја, дима и ракије, са зидовима од испуцале ламперије и подом с оштећеним паркетом, вечерас се два стара познаника присећају ондашњих времена и настављају са својим испреплетаним судбинама.

Деведесете су биле буран период и носе још бурније успомене људи тога доба. Држава која пропада у инфлацији и ратовима приморава човека на голи опстанак.

Још један Владимиров пут као потрага за егзистенцијом који је водио ка Грчкој, деловао је као и сви досадашњи. Проћелав, крупан човек са торбом шверцоване робе напето је испијао, можда, већ треће пиво у Грчкој таверни, док је у току била неизвесна утакмица. Средином утакмице направи се гужва око Владимировог стола која је у њему будила осећај непријатности.

Тамнопути Грк здепастиг раста потпуно случајно обара и просипа Владимирово пиво, и то бива кап која прелива и ону другу чашу. Чврст карактер и Владимиров српски его нису дозволили да се ситуација мирно заврши. Кроз пар секунди, без имало промишљања, Владимир устаде и зада први ударац који Грка по имену Естрагон не оставља равнодушним. Масовни немир је завладао таверном. Грци су добацивали псовке на свом језику, док је Владимир узвраћао најсочнијим и најкреативнијим српским псовкама и настаде свеопшта туча. У таверну упада полиција и хапси учеснике туче.

Неочекивано, грчки затвор спаја непријатеље који као да су заборавили на пређашњи догађај. Кроз разговор уочише да и нису толико различити. Два шверцера која су делила исту ћелију без устручавања поделише међусобно своје животне приче. Након краћег боравка у затвору, захваљујући Естрагоновим познанствима и корупцији која влада сваким сегментом људског друштва, сада већ два пријатеља, напуштају своју ћелију и свако се враћа свом замршеном путу.

Године пролазе, али људи се не мењају. Уплевши се у опасне и смртоносне послове, данас средовечни Естрагон нашао је уточиште код старог пријатеља. Није морао ни да пита где да пронађе Владимира, већ се одмах сетио старе нишке кафане из затворских прича. За највећим столом, јединим са неисцепаним црвено-белим карираним столњаком, седео је Владимир и уживао уз музику и пиће. Понети успоменама, уз већ празан бокал старе српске шљивовице и пар поломљених чаша, приче

и сећања одјекивале су све гласније кафаном. Стари познаници нису ни слутили да им прети опасност и да ће њихова прича заинтересовати полицајце у цивилу за суседним столом. Занесени атмосфером, открили су детаље својих мутних послова. Усред испијања небројаних чашица ракије, осетише хладан метал полицијских лисица око својих зглобова.

Мамурни, буде се везани лисицама за решетке не схватајући где се заправо налазе. Пред очима им се привидно појављује празан бокал испијене ракије која је завладала њиховим обамрлим телима.

Естрагон: Млого добар овај сливовица!

Владимир: Добра је, добраа!

(Естрагон клима главом.)

Владимир: Хоћемо да пођемо?

Естрагон: Хајдемо.

И даље се не мичу с места.

Тим „ПлумБум ЈСО”

Како је Владимир дочекао Естрагона

Шта даље?

Владимир: Дакле, хоћемо и да пођемо?

Естрагон: Хајдемо.

Не мичу се с места.

Утом, путем из даљине ка њима примицала се тамна, нејасна фигура. Корак по корак, све ближе, могли су се већ назрети обриси непознатог лица. Владимир и Естрагон нестрпљиво су чекали да им се појава довољно приближи да могу јасно да виде онога кога су чекали, да виде да ли је то онај коме су се надали. Лице незнанца није могло да се види под капуљачом, али већ од првих његових речи јасно се знало да је у питању незнацац.

– Он неће доћи. Данас, сутра, следеће године, никад – рече незнацац.

Владимир и Естрагон стајали су у месту скамењени, гледајући један у другог, док је фигура одлазила путем. Пробали су да потрче за њом, међутим, већ је сувише одмакла, а око њих се од трчања дигао облак густе прашине.

– И шта сад? – Естрагон проговори кроз кашаљ.

– Ништа, чекамо и даље. Он ће ипак доћи. Мора доћи – рече Владимир као да ни сам не верује у своје речи.

– Рекао је да неће. Схвати, неће. Никада. Данима већ стојимо, чекамо, и тај твој Годо није се удостојио да се

појави, већ нам оставља поруке и тајне сигнале – прасну Естрагон.

– Неће доћи, никад – тихо је шапутао Владимир безнадежно. – Нема га, можда га никада није ни било. Само чекање, оно је било. Била је и врба. И ми смо били. Све остало је дошло и прошло, отишло и вероватно се више неће вратити. А он, он није дошао.

Тада Владимир седе на земљу изгубљеног погледа и тихо зајеца. Естрагон је сео поред њега без речи не могавши да докучи из овог кратког говора да ли његов друг плаче због постојања или непостојања и је ли тужнији због Годоа или срећнији што у овом безнађу сад није сам. Пустио га је да плаче поред пута неко време, а онда је положио руку на његово раме.

– Хајдемо, Владо, предуго смо чекали. Време је да кренемо јер можда и нас неко негде чека – мирно рече Естрагон.

– У праву си. Пођимо.

И тако одоше. Њихови трагови остајали су у прашини. Владимира је још дуго после тога морио неки чудан страх и неприродно осећање, међутим, знао је да сада поред себе има пријатеља уз ког више ништа неће морати да чека, а и ако буде морао, да ће Естрагон чекати са њим.

Да ли је уопште вредело чекати? Није, јер није дочекао. Јесте, јер је чекајући упознао онога кога сад зове пријатељем. Можда у томе и јесте ствар, можда је оно

чему се надао од Годоа била управо та животна испуњеност, иста она коју је добио са Естрагоном.

– Естрагоне, зашто си ти уопште дошао да чекаш са мном оног дана? – упита Владимир.

– Како мислиш зашто? Па Годо ме је послао да то урадим – мирно одговори Естрагон.

– Чекај, Годо ти је рекао? Ти знаш ко је он? Знаш где је и све ово време ниси ми рекао? – поче Владимир да виче у неверици.

– Наравно да није, само проверавам да ли ти је још стало – прасну Естрагон у смех.

Владимир и Естрагон, нови пријатељи, ишли су даље, а Годо, стара врба, сунце и чекање остали су негде далеко иза њих.

Тим „Вељко Петровић 2”

Разговори за шанком

У улози Владимира: мср Гања Николић

У улози Естрагона или Естрогена: Анђела Стевановић

У улози шанкера: Давид Петровић

Владимир: Дакле, хоћемо да пођемо?

Естрагон: Хајдемо.

(Не мичу се с места.)

Владимир: Види овај бар. Могли бисмо тамо.

Естрагон: Шармантно место. (Окреће се, напредује напред, стаје, окренут према гледалишту.) Инспиративни изгледи. (Окреће се Владимиру.) Идемо.

Владимир: Идемо.

Естрагон: Не можемо.

Владимир: Што да не?

Естрагон: Чекамо Годоа.

Владимир: Годо је сто посто тамо!

(Владимир и Естрагон улазе у бар. Чује се са радија: *Где сам, не знам, никад нећу сазнати, у тишини коју не знаш, мораш ићи даље, не могу даље, наставићу.* Седају за шанк. Са друге стране шанка осмехује им се млад и шармантан момак.)

Шанкер: Господо, шта ћете да попијете?

Владимир: Нећемо ништа.

Естрагон: Могли бисмо нешто.

Шанкер: Па морате нешто.

Владимир: Па? Шта да радимо?

Естрагон: Немој ништа да урадимо. То је сигурније.
Шанкер (обраћа се Естрагону): Шта је то сигурност?
Због чега се осећаш сигурније?
Владимир: Сигурност је кад си сигуран у нешто.
Шанкер: А у шта сте ви сигурни?
Естрагон: Ни у шта!
Шанкер: Онда можете и да попијете.
Естрагон: Можемо нешто.
Шанкер: Па? Шта ћете?
Владимир: Не можемо. Чекамо неког.
Шанкер: Кога?
Владимир: Неког.
Шанкер: Је л' сте сигурни да сте на правом месту?
Владимир: На правом смо месту.
Естрагон (обраћа се Владимиру): Јеси ли сигуран?
Владимир: Нема другог места.
Шанкер: Шта ако се тај кога чекате не појави овде?
Естрагон: Не могу овако даље.
Владимир: Тако ти мислиш.
Шанкер: Тако је то на овој (клупи) на земљи.
Естрагон (шанкеру): Чекамо Годоа.
Шанкер: Не долази он овде.
Владимир: Како знаш то?
Шанкер: И ја сам га некад чекао.
Естрагон: Некад? Зар не чекаш и даље?
Шанкер: Не могу више да чекам.
Владимир: Значи одустао си?
Шанкер: Не, он је одустао од мене.
Естрагон: Шта смо тачно тражили од њега (Годоа)?

Владимир: Зар ниси био тамо?
Естрагон: Нисам могао да слушам.
Владимир: Ох... Ништа сасвим одређено.
Естрагон: Нека врста молитве.
Владимир: Управо тако.
Шанкер: Хајде да урадимо нешто, док имамо прилику.
Владимир: Па чекамо, није ли довољно?
Естрагон: Мислим да смо већ урадили и превише.
Шанкер: Можда нисте урадили довољно.
Владимир: Ти не разумеш!
Шанкер: Веруј ми да те разумем, боље него што мислиш.
Владимир: Такав сам. Или ћу одмах заборавити, или никад не заборавим.
Естрагон: Ништа се не дешава. Нико не долази, нико не одлази. Ужасно је.
Шанкер: Да би се нешто десило, морате кренути у потрагу.
Естрагон: А шта тражимо?
Владимир: Знаћемо кад нађемо.
Естрагон: А како ћемо знати?
Шанкер: Таква сазнања се осете. Питање је да ли сте достојни тога.
Владимир: Можда ти ниси, али ми не одустајемо.
Естрагон: Годо никада не би одустао од нас.
Шанкер: Да сам под Годоом мислио на Бога, рекао бих Бог, а не Годо.
Естрагон: Хајде да о томе уопште не говоримо.
Шанкер: Ослободите се страха који носите. Страх је кавез који вас не пушта да живите.

(Чује се звоно на вратима. Неко улази у бар. Сва тројица погледају ка вратима у ишчекивању.)

КРАЈ

Тим „Шљокице”

ПЕТА ПРИЧА

Предложак

Сви су повлаићени. Постоје само повлаићени. И остали ће такође једнога дана бити на смрт осућени. И он ће бити осућен. Шта мари ако је оптужени због убиства био погубљен зато што није плакао на погребу своје мајке? Саламанов пас вреди исто толико колико и његова жена. Она мала жена аутомат исто је толико крива као и она Парижанка која се удала за Масона или Марија која је желела да се за мене уда. Шта мари што ми је Ремон био друг или Селест који вреди више од њега? Шта мари што Марија данас даје усне неком новом Мерсоу? Схвата ли, дакле, тај осућеник да са дна моје будућности...

(А. Ками, Странац)

Повлашћени изузетак

Сунце се губило иза планинских обриси, а у њему је расла тама, густа и тешка као тесто.

– Сви су повлашћени. Постоје само повлашћени! – рекао је Мерсо или му се учинило да говори.

Лице му је било згужвано и бело, а у глави комешање смисла и бесмисла. Остали ће једнога дана бити на смрт осуђени. И он ће бити осуђен. А, ако је тако да ли се може говорити о повлашћености и има ли је уопште или је све само ништавило и привид. Не може постојати повлашћено НЕШТО и НИШТА у исто време. Саламанов пас вреди исто толико колико и његова жена – НЕШТО И НИШТА раме уз раме, корак уз корак.

Она мала жена аутомат исто је толико крива као и она Парижанка која се удала за Масона или Марија која је желела да се за мене уда. СВЕ ЈЕ РЕЛАТИВНО. Шта мари што ми је Ремон био друг или Селест који вреди више од њега? Шта мари што Марија данас даје усне неком новом Мерсоу? Схвата ли, дакле, тај осуђеник, то побуњено ја у мени, то угушено ја, да је са дна моје будућности отишао цео смисао мог живота, то јест она? Мисли му се роје, плету, гужвају и губе у замршености без трунке светлости у себи.

– Нисам знао да је твоја љубав према њој тако велика, а емоција се сада може голим оком видети. – напрослим гласом рече Селест и наслони се на зид.

– Нешто што не постоји, а види се голим оком, значи да постоји, а очи умеју и да издају, обману. Стално смо на том клатну НЕШТО – НИШТА; НИШТА – НЕШТО.

– Чинило ми се да је процветала од када те је напустила.

– Знао сам да си бездушник, рече Мерсо, али да ти на том месту лежи змија, то нисам очекивао.

– Очекуј и неочекивано.

– За разлику од тебе, ја сам имао шта да изгубим.

– Изгубљено – пронађено. Обично је да кад неко нешто воли, он то и чува. Али видим да постоје случајеви где то не важи.

– За све постоји изузетак, као за ђаволе у анђеоском оделу, одмахну Мерсо.

– И најбољи преварант буде ухваћен кад умисли да је најбољи. Јер, најбољи никад неће бити ухваћен.

– Када је неко чисте савести не крије се и не затрпава речима. Хајде да на ову причу ставимо тачку. Све јесте релативно, све је НИШТА и НЕШТО у исти час, али изабрао сам да живим и то не тек тао да трајем, постојим, течем. Хоћу да живим са њом. Ако је то ништа нека у њему буде она и то ће бити нешто. Уколико је живот нешто нека у њему не пропустим ништа, а нарочито љубав са њом. Погледај на моје падове са висине, али иди до ње и буди мој гласник.

Селест је тренутак оклевао и реч му је била на ивици усана, али је устао не рекавши ни реч. Корачао је погнут и са краја улице довикнуо Мерсоу који је скамењено седео.

– Није ми на срцу змија. Арханђелска су ми крила.

Тим „Економско перо II”

Осуђени

Сви су повлашћени. Постоје само повлашћени. А и шта назвати повластицом? Повластица је што смо уопште живи. Живи, а не живимо већ преживљавамо чекајући да се пред Богом оголимо након што нам душу узму они што улогу његову узимају заблудели и горди. И свакоме на тлу, огрезлом у хипокризији и неправди, невидљива је начињена штета, а ако и није, рачунају, постаће ништавно и заборављено током времена. Све оно што је било постаће прошлост..

Шта мари ако је оптужен због убиства био погубљен зато што није плакао на гробу своје мајке? Ионако ћемо кад тад изгубити повластице.

Туга без сузе је измишљотина, закључују они што траже изговор да те осуде и растргну. И да си плакао не би то била довољна количина суза или би начин био неприкладан. Све једно је, форма је појела суштину. Саламанов пас вреди исто толико колико и његова жена, колико и сваки пас, колико и свака жена. Да, баш она мала жена аутомат који нема емоције, који има само сврху служења свом власнику.

Власништво је важно. Над псом, над женом, над човеком, над свим што мрда и пропиње се да упије сунчев зрак. Бити власник, све једно је над чим даје моћ. Власнички лист је битан.

Та конкретна жена, крива је, као и Марија која је желела да се уда за Мерсоа, крива као Парижанка која се удала за Масона, или као Нада коју је Вид преварио јер

није била довољно видовита, крива као ја и крива као све остале жене.

Кога је брига што ће и Маријине усне сутра имати новог господара. Свако је на судбину осуђен, али је питање схвата ли, дакле, тај осуђеник да је осуђен?

***

Марија се буди, буди се Нада, Парижанка, будим се и ја, будимо се све ми срећнице свакога јутра. Узимамо своју награду отварајући уопште очи, а незахвалне својим повластицама, тражимо посланице, желимо још.

Марија љуби свог новог Мерсоа, осећајући горак укус синоћњег пића и цигарета, можда и неке друге жене, неке друге Марије. Није важно. Пољубац је довољан, посланица је ипак посланица.

Нови Мерсо љуби своју Марију. Не осећа укус алкохола, цигарета, ни било које друге особе, не осећа топлину сада већ рутинског пољубца, усне му трну и не осећа ништа. Живот је ионако колотечина из које се нећеш избавити док не умреш. Док не изгубиш „повластице”. Шта мари да ли је ту Марија, или нека друга, трећа или десета.

Шта мари да ли ће нас неки од оних осудити? Ионако смо осуђени.

Тим „Економско перо Г’

Посета

А јутро двадесет трећег октобра дочекао је уз своју мајку.

Старим сеоским гробљем ширио се мирис влаге и трулежи. У неправилном низу смењивали су се камени и мермерни споменици различитих облика. Запуштени гробови деловали су претеће док је киша добовала по њима. Уске стазе биле су једини путоказ и једини начин да се уморни људи пробију до гробова својих ближњих. Бесциљно зурећи у мајчин гроб, Мерсо је замишљао неки бољи крај живота. Човек близу смрти осећа се ослобођеним и спремним да поново све проживи, али је и даље беспомоћан пред избором небеског судије... Погрбљених леђа и уморног погледа, пратио је поворку црних кишобрана у магли. Један елегантни кишобран одвојио се од гомиле и упутио ка скупоценом споменику заклоњеном каменим сводом. Некада је то било савршено сређено место, које су пријатељи и потомци преминулог редовно посећивали. Међутим, неколико година нико туда није прошао, нико није запалио свећу ни донео цвет. Каменорезац који је украсио овај споменик сигурно није могао ни да сања шта ће се његовом делу догодити. Староалжирски симболи, библијски цитат и нешто од француске иконографије били су само део онога што је красило овај гроб. Сада су ту једино долазили до изражаја висока трава, бршљан и маховина, као сведоци прохујалог времена.

Борац против времена – чувар гробља, иако стар и уморан, благовремено је уређивао овај језиви простор. Дани су једнолично пролазили, а гробови ницали. Тог дана сведочио је необичној посети. Велики црни шешир, отмено држање и француски парфем били су довољни да схвати ко је посетилац. Госпођа Картије, удовица и супруга преминулог, посетила је гроб након више година. Младић који јој се придружио био је предмет чуваревог чуђења. Госпођа Картије је постала главна тема разговора суграђана након што јој је муж преминуо. У почетку су то били изрази саосећања због изненадног губитка, али убрзо је људима засметала њена уздигнута брада. Удовици није приличила срећа, а то је био злочин који људи нису могли да опросте.

– Жена без морала... Тако је то данас – проговорио је чувар, као за себе, прилазећи Мерсоу. Спустивши се на клупу поред њега, настави са опажањем:

– Нема више поштења. Више волим нешколоване а честите него школоване а непоштене.

– А шта мари ако неко не плаче на гробу свог вољеног?! Шта мари ако не плаче на погребу своје мајке?! – викну узнемирено Мерсо, први пут проговоривши нешто после дужег времена. – И шта ако је погубљен због тога? Зар је уопште битно како ћемо умрети?

Уследила је заглушујућа тишина. Одговора није било, мада га нико није ни очекивао. Чувар је немо пратио погледом елегантну фигуру госпође Картије док се ужурбано удаљавала. За собом је оставила чудесни

раздор између мртвих и живих. Мерсо је наставио својим путем, бесциљно лутајући по гробљу, потпуно сам. Кретао се кроз свет према коме је сада био заувек равнодушан. Могуће је да је прошао поред свог гроба, а да га није ни приметио...

Тим „Књижевни квартет”

Познаник

Зраци сунца играли су жмурке између мојих капака и слепоочница. Изненадна радост обузела је моје тело. Видео сам Марију, осмехивала се. Носила је цветну белу хаљину. Питала је да ли сам за шетњу. Рекао сам да ми је свеједно, кренули смо ка тргу. „Опраштам ти”, рекла ми је. „За шта?”, питао сам. Ћутала је. Остатак јутра слушао сам Марију како говори о својим новим чизмама.

Након растанка са њом, одлучио сам да одем на ручак код Селеста. Сео је наспрам мене, правио ми је друштво. Седели смо у тишини. У углу просторије приметио сам жену-аутомат, и даље је писала. Селест се вратио свом послу. Осетио сам потребу да јој приђем, скренула је поглед са своје свеске и погледала ме. Желео сам да знам зашто пише, али она је слегла раменима. Рекла је да нећу разумети. Први пут после дуго времена осетио сам мир. Дуго сам стајао крај ње. Одједном, питала ме је нешто о чему никада нисам размишљао: јесам ли срећан? Тај појам био ми је непознат. Замислио сам се да ли сам срећан. Да ли човек стварно може бити испуњен до те мере да се назове срећним? Помислио сам на маму. Кроз главу ми је прошла слика Марије, Селеста, Рејмона, Саламана... Окренуо сам се ка старици рекавши да не знам. Климнула је главом, разумела је.

Излазећи из кафане, угледао сам групу разбојника како хрле ка мојој згради. Пожурио сам за њима. Стигао сам пред зграду, Рејмон ме је задихано дочекао.

Покушао је да ми објасни шта се дешава, али због брзине којом ми је говорио нисам могао да га разумем. Повукао ме је за рукав и појурили смо ка мом стану. Преклињао ме је да закључам што пре, учинио сам то. Помогао сам му да поставимо барикаде како разбојници не би могли да уђу. Чули смо буку у ходнику, звук корака био им је све јачи – приближавали су нам се. Отишли смо у кухињу и одмах зграбили ножеве. Бука је била све гласнија и гласнија када смо зачули звук разбијања. Ушли су у стан. Клигнуо сам ка Рејмону, који је остао у кухињи, док сам ја провирио у собу. Били су наоружани. У њиховим рукама видео сам опет то ватрено оружје које у секунди одузима живот. Сетио сам се врућине, плаже, Арапина, мора, стене... И сада, у човеку преда мном, видим себе. Гледао сам уплашено како Рејмон излеће из кухиње, удара га и пиштољ испада из руке. Уграбио сам прилику, узео пиштољ, живот је поново био у мојим рукама. Шта сад? Сви су чекали. Гледао сам уплашено лице бандита пред собом и знао сам да овог пута нећу пуцати. Али други метак је нашао пут. Осетио сам оштар бол у грудима. Прислонио сам руке, а црвена топла течност се сливала низ моје дланове. Мама је прихватила моје дланове, лепљива течност нам је спојила руке. Био сам срећан.

У следећем тренутку осетио сам хладноћу и сенку која пада на мене. Стражар је стајао изнад мог узглавља и спустио руку на моје раме. Време је да кренем.

Тим „Либертас”

У четири зида

Сви су повлашћени. Постоје само повлашћени. И остали ће такође једнога дана бити на смрт осуђени. И он ће бити осуђен. Шта мари ако је оптужени због убиства био погубљен зато што није плакао на погребу своје мајке? Саламанов пас вреди исто толико колико и његова жена. Она мала жена аутомат исто је толико крива као и она Парижанка која се удала за Масона или Марија која је желела да се за мене уда. Шта мари што ми је Ремон био друг или Селест који вреди више од њега? Шта мари што Марија данас даје усне неком новом Мерсоу? Схвата ли, дакле, тај осуђеник да са дна моје будућности нема излаза.

Да сам пре годину дана заплакао на мајчиној сахрани...

Примио сам телеграм и са дубоким жаљењем отишао на сахрану, не примећујући сунце које сија нити људе које који плачу гушећи се у сузама. Био сам унезверен јер се све десило изненадно и неочекивано. По завршетку сахране, вратио сам се кући безуспешно покушавао да заспим. Мучила ме је грижа савести због недостатка речи и неиспољених осећања које нисам рекао нити показао својој мајци када је требало. Зурим у таваницу на плафону и присећам се догађаја који ми јуре кроз главу као покретне слике на филму. Све је тмурно. Самоћа. Празнина. Из дубине собе чујем мајчин глас, танак као лед.

Дозива моје име са нежношћу коју никада пре нисам знао да ценим и узвратим. Хиљаду емоција надвладава моје тело и ум. Кајање. Очајање. Губим контролу. На тренутак престајем да дишем. Осврћући се око себе провлачи ми се мисао. Можда је то разлог због чега сам осуђен данас. Ни у сну нисам био награђен самоћом. Читаву ноћ окупирала ме је мисао о Саламану. Он је био још један од узрока који су мене вечерас довели до усамљеничке ћелије у Алжиру. Пред собом видим слику срећне породице са женом слабашне конституције, румених образа, држећи у крилу старог пса склупчаног у облику француског пецива. Шћућурен пас ужива у топлој, угодној атмосфери. Осећа се вољено. У очима им се види међусобна приврженост и љубав према животу који воде. Покрај њих, поносан и испуњен љубављу, стоји Саламано. Слика коју у реалности никада нисам имао прилике да видим.

Тама између умрљаног и древног камења ћелије нарасла је и ускомешала се. Постало је и хладније. Хладно је и суво. Остали смо само ускомешало црнило и ја. Кроз мноштво гвоздених решетки, продирали су зраци сунца, који су местимично стизали до самог пода, а беху тако блештави и усмерени ка мени да сам у први мах помислио да су бели стубови. Међутим, када сам погледао навише, високо изнад себе видео сам како сунце продире кроз отворе на решеткама који као да су начињени убодом игле. Та огромна празна просторија, насумично испрекидана зрацима вруће светлости, беше сабласна. Снага трагова светлости вешто управља

страхом и болом. Видим одсјај мрачне егзистенције. Моје постојање бива све болније. Сваки корак који у мислима начиним је све тежи од претходног. Пут до прошлости наводи ме на неописиви немир, који ми је добро познат. Прогања ме сопствени одраз. Гоне ме последице мог делања. Беспомоћ је једино што осећам поред презира према себи самом. Црнина и ништавило одомаћили су се у мојој глави. Ја сам плен сопственог опхођења. Покушавам да нађем спас у сузама. Нема их. Да ли је то повлашћеност? Поистовећујем се са безнадежном тескобом која ме окружује. Наступа мрак, потпуни мрак, у тамници и у мени...

Тим „Душе”

Посматрам та лица...

Посматрам та лица. Сви су повлашћени, јер све знају. Постоје само повлашћени. Гледам их и смишљам како да им се осветим. Једно по једно ће платити смрт моје мајке. И остали ће такође једнога дана бити на смрт осуђени. И он ће бити осуђен. . Мој брат, мој старији брат, којег сам безгранично волео и Марија... моја љубав... Шта мари ако је оптужени због убиства био погубљен зато што није плакао на погребу своје мајке?

Схвата ли, дакле, тај осуђеник да са дна моје будућности... Да ћу их растргати, шчепати, убити. Послаћу их право у пакао, биће кажњени за све своје грехове. Сви ће бити кажњени! Мучићу их полако и узастопно, болно, исцедићу им душу. Малтретираћу их док не зажале што су се родили, док не почну да ме преклињу за дар смрти. Када им напокон дам тај поклон, када их све казним биће им још теже јер пред собом, у паклу, неће видети ђавола... видеће мене. Себичне будале су то што јесу... Мајчина судбина је све време лежала у њиховим рукама. Жртвовати спаситељку наше земље и давати њену главу нечастивом само да се ваше болесне фантазије остваре? Стајао сам пред својом проклетом породицом, усне су ми задрхтале. Изненадило ме је да људски ум буде тако зао и труо, да буде тако похлепан. Без речи сам остао док сам гледао у жену која ме је дојила, мазила и пазила. Без главе, на хладном поду. Нисам могао да се померим, укочио сам се у месту. Нема је више... Стварно је мртва...

Сам сам у овоме, ја и мој бес. Узалуд тражим савезнике. Саламон, мамин слуга, не улива ми поверење, превртљив је и подао. Саламанов пас вреди исто толико колико и његова жена. Сумњам, да је она дала мајци лауданум који ју је успавао. Ко ми преостаје? Она мала жена аутомат исто је толико крива као и она Парижанка која се удала за Масона или Марија која је желела да се за мене уда. Издала ме је једном, издаће ме и други пут. Шта мари што ми је Ремон био друг или Селест који вреди више од њега? Шта мари што Марија данас даје усне неком новом Мерсоу? Питања су ме излуђивала.

Шта мари што ми је Ремон био друг или Селест који вреди више од њега? Шта мари што Марија данас даје усне неком новом Мерсоу? Схвата ли, дакле, тај осуђеник да са дна моје будућности...

Посетићу Рамона данас. Желим да му гледам у очи када га будем питао о чему је причао са Маријом оне вечери када је краљица обезглављена. Селест наравно нема појма. Она слепо воли тог проклетника. Али не могу сад, то се мене сада не тиче... Потискујем бес, морам да мислим хладном главом. Освета се сервира хладна. Прво коловође, па помагачи.

Сутра је сахрана, сви ће бити ту. У двору ће бити послужена вечера. Само супа... Хвала Масону на оном цијаниду.

Тим „Фиктивни хаос”

ШЕСТА ПРИЧА

Предложак

Целог једног суморног, мрачног и тихог јесењег дана, када су облаци тешко и ниско висили на небу, пролазио сам сâм, на коњу, кроз необично пуст крај; и најзад, док су се вечерње сенке већ прикрадале, нашао сам се на догледу туробне Куће Ашера.

(Едгар Алан По, *Пад куће Ушера*)

Светови Поове приче

Целог једног суморног, мрачног и тихог јесењег дана, када су облаци тешко и ниско висили на небу, пролазио сам сâм, на коњу, кроз необично пуст крај; и најзад, док су се вечерње сенке већ прикрадале, нашао сам се на догледу туробне Куће Ашера.

Чуо сам шкрипаву музику како долази из унутрашњости куће. Раштимовани клавир стварао је предивну мелодију, која ме је водила као снажна морска струја којој нисам могао да се одупрем. Привезао сам свог коња за једино читаво дрво испред улаза и похитао ка мелодији. Кућа је одисала истом језом и хладноћом као и ноћ која се спустила око ње. Пространи ходник водио је до просторије осветљене лампом, која је емитовала пригушено жуто светло. Клавир је и даље свирао. Тоновима су постајали све гласнији. Запазио сам је.

Испред мене, за прашњавим клавиром, седео је дух жене, а на самом инструменту корпа пуна воћа. Вешти покрети руку стварали су обмањујући звук. Застала је, престала да свира, али музика је текла као да време за њу не постоји. И док су се дирке саме од себе притискале, узела је корпу и лаганим корацима прилазила је све ближе. Сада, прекопута мене, њене усне, напукле и плаве, нису се помицале. Ниједна реч се није чула. Али њен поглед говорио је гласно: „Једи”. Кидао сам плодове, да ли од страха или узбуђења, нисам марио. Призор преда мном почео је да се увија и бледи. „Немој јести мандарине”, шапнула је, а ја сам се тргао. Испрва тихо, издалека, чуо сам узнемирење и страх мога коња. Нисам успевао да пронађем пут назад. Коњ је викао, а ја сам појурио ка звуку. Нашао сам се у скупеној

соби, бледих зидова, чији су прозори гледали на двориште. Лупао сам по њима из све снаге, али се нису могли сломити. Немоћно сам посматрао како се мој коњ пропињао, а затим, уз туп удар, дочекао земљу.

Нисам могао изаћи: врата су била закључана. Еуфорија у мени је утихнула и наступио је страх. Тражио сам други излаз и појурио низ пространи ходник у који се настављала просторија. На крају ходника улетео сам у запуштену собу, чија су се врата истог тренутка залупила за мном и закључала. Кроз прозоре те собе видело се само тамно земљиште. Међутим, нешто је заблестало. Било је то дрво златних мандарина, које као да су ме дозивале да их уберем, што сам и учинио. Љуштио сам кору која се тако лако одвајала од језгра, као да је клизила, и сваким покретом, попут коре, клизили су зидови куће и тонули у земљу. Нисам марио. Све је било у овом величанственом воћу. Када сам је загризао, схватио сам да ми по језику и грлу гмижу црви, по длановима, и целом мом телу. Док сам издисао свој последњи дах, схватио сам – већ вековима почивам у гробу.

Тим „Крошња”

Светови приче „Пад куће Ушера”

Целог једног суморног, мрачног и тихог јесењег дана, када су облаци тешко и ниско висили на небу, пролазио сам сâм, на коњу, кроз необично пуст крај; и најзад, док су се вечерње сенке тек прикрадале, нашао сам се на догледу туробне куће Ушера.

На неки начин сматрам да сав мој осећај према тој кући, према њеној атмосфери, у ствари описује оно што се у њој одиграва.

Ако су се чули звуци, све то вриштање, лупање, моје срце је о свему томе одјекивало. Ако је закопао своју живу сестру... па ко зна шта је њему на памети... Размишљао сам у себи, стојећи и гледајући у Меделину сву крваву. Бацам поглед са стране мислећи да је он ту, али није. Успаничено прилазим Меделини, гледа ме, пружам јој руку, сав се тресем. „Ти ниси мој брат”, рекла је некако умилним, али опет прекорним гласом. Ћутао сам. Подигла је глас и опет поновила да нисам њен брат. Сад сам већ хтео да одговорим, али она ме претече и поче да виче: „Где ми је брат, ти ниси мој брат!” Гледам је и ћутим, сва успаничена трчи, обара све око себе. „Ја нисам твој брат”, рекао сам јој „али ја сам његов пријатељ.”

„Где ми је брат? Доведи ми брата.”

На врху ми је језика да кажем, али не смем. Како да кажем твој брат те је живу закопао? Али сам ипак рекао. Стала је. Прилази ми. И даље је цела у крви. Ја се плашим, али се правим да сам опуштен. Она ме узима за руку, изводи напоље из куће и рече: „Пошто нема мог брата, а ти си ту, ти ћеш добити казну.”

Збуњен гледам. Ту смо код рибњака. Она се приближава. И гурну ме. Ја сам одреаговао на време. Окренуо сам се и кренуо да трчим. Међутим, она ме убрзо стиже.

„Стани, немој да бежиш, ако си могао да ме закопаш живу, могу и ја тебе живог да потопим!”

Стао сам и мало је боље загледао. Она није Меделина. Ово је моја покојна сестра Леја. И сада и сам желим да се потопим. Прилазим јој и говорим речи признања: „Ако сам ја тебе смео да немилосрдно казним смрћу, најмање што можеш је да одлучиш о мојој смрти”.

Хвата ме за крагну кошуље. Више се не трудим да побегнем. Долазимо до рибњака. Стојимо. „Меделина”, одјекивало је свуда око нас. Окренула се и брзо потрчала. Крвава.

Ја се окренем, погледам их и кажем: „Мислим да си је живу закопао.”

Док се он окрене, ја сам већ у рибњаку. Осетим само да то није био мој пријатељ из детињства и да сам жив утопљен, да нећу моћи да се извучем као Меделина. Тако сам и заслужио још оног дана када је моја сестра завршила на гробљу, мојој кривицом.

Тим „Књижевност и музика”

Уклета кућа Ушерових

Целог једног суморног, мрачног и тихог јесењег дана, када су облаци тешко и ниско висили на небу, пролазио сам сâм, на коњу, кроз необично пуст крај; и најзад, док су се вечерње сенке већ прикрадале, нашао сам се на догледу туробне Куће Ушера. Пошто дуго нисам видео своју вољену Маделину, а вести које су до мене стигле да не жели више да ме види и да не долазим, биле су ми веома сумњиве, одлучио сам да ипак одем тамо и лично се у то уверим. Тачно је да смо имали расправу, али знајући њу, сигуран сам да оно што смо годинама градили не би прекинула, бар не на тај начин. Заслужио сам бар да ми сама напише писмо, а не да за то задужи свог брата. Испред куће дочекао ме је Родерик који ми је још са прага рекао да је Маделина отишла на далеки пут и да је најбоље за обоје да се вратим одакле сам дошао. Ја сам, међутим, био сигуран да морам да останем. Нешто ми није дало мира, желео сам да одагнам своју сумњу која је све више расла. Родерик је, иако невољно, прихватио моју одлуку да останем. Желећи да осетим Маделинин мирис и тако бар на тренутак вратим сећање на наше заједничке ноћи, легао сам у њен кревет. Тек што сам спустио главу, осетио сам нешто испод јастука. Био је то дневник који је Маделина, после мајчине смрти, сваког дана попуњавала и сигуран сам, не би отишла без њега. Познајући Родерикову болест, као доктор, помислио сам да Маделина, заправо, никада није ни отишла. Посумњао сам да је Родерик држи против њене воље. За време вечере запиткивао сам Родерика о Маделинином одласку надајући се да ће ми случајно нешто одати. Његово пребледело лице и дрхтав глас оправдали су моју сумњу.

Чекао сам ноћ да Родерик утоне у дубок сан изазван лековима које пије. Тада сам претражио све просторије носећи са собом неку металну полугу, али нисам је нашао. У тренутку када почињем да губим наду, једно сећање усмерава ме на прави пут. Наиме, Родерик је као мали уживао у затварању животиња и посматрању њиховог спорог умирања у неком веома скученом простору. На то сам био заборавио мислећи да је само последица његове незрелости. Једино што нисам претражио био је подрум. Мислио сам до тада, да и ако је држи против њене воље, она је у некој соби и чека да буде спасена. Стрепим да би могло бити горе него што сам очекивао. Отрчао сам до подрума знајући да је ту сандук који је мајка Маделини оставила на самрти. Слутио сам да унутра нећу затећи њене венчане дарове и то ме је ужасавало. Споља се чуо језиви звук ветра. Пун месец обасјавао је немирно језеро испред куће које је изгледало као да ће прогутати све око себе. Месечина ми је осветљавала пут. Брзо сам нашао ковчег. Страхујући да су секунде можда у питању, панично сам ударао полугом о катанац. У том тренутку, осетио сам подрхтавање тла и падање зидова око себе. Кућа се рушила.

– И после свих ових година тешко ми је да поверујем у оно што се десило.

– Драги мој, судбина те је довела мени. Не могу да кажем да ми није жао Родерика, иако ми је ово урадио, ипак је болест њиме управљала.

Тим „Моћ маште”

Наставак приче „Пад куће Ашер”

Целог једног суморног, мрачног и тихог јесењег дана, када су облаци тешко и ниско висили на небу, пролазио сам сâм, на коњу, кроз необично пуст крај; и најзад, док су се вечерње сенке већ прикрадале, нашао сам се на догледу туробне Куће Ашер.

На улазу су ме сачекале слуге мог верног пријатеља Родерика Ашера, дочекали су ме с пријатношћу, али су имали лоше вести – Родерик је мртав. „Мртав!?”- узвикнуо сам. Нисам знао шта се дешава, нисам знао како да реагујем, облио ме је хладан зној. Једино што сам знао, а то су ми слуге рекле, Родерика је убио дух његове покојне сестре. Осећао сам вртоглавицу и последње чега се сећам био је ударац. Пао сам. Када сам се пробудио, слуге су ме припремиле за остатак приче. Лејди Меделин, Родерикова сестра изненадно је умрла, а након два дана њен дух се вратио, загрлио Родерика, након чега је он једноставно пао. Сви су остали без речи. Његово покојно тело је у својој соби, али нисам имао снаге да му приђем. Био сам уплашен, нећу лагати.

„Знао сам да је кућа превише сабласна, зашто сам долазио?” – запитао сам се. Одлучио сам да преспавам. Била је олујна ноћ, обасјана месечином. Нимало ми није ми било пријатно да боравим овде, али нисам имао избора. У једном тренутку, испред мене се појавила силуэта. Била је то Лејди Меделин. Пренеразио сам се, али Меделин је плакала. „Не желим да ме се плашиш, само желим да ми помогнеш” – рекла је кроз јецај и сузе. Признајем, уплашио сам се, али ипак сам се потрудио да говорим мирним тоном, без дрхтавог гласа.

Испричала ми је причу о породичном проклетству, која говори о начињеним греховима њихових предака. Како прича говори они су били ти, који су узели животе седам вила које су претходно чувале њихово здање, како би постали бесмртни. Једна је преживела, те предсказање није начињено, али је проклела генерацију која ће доћи након века и векова. Родерик и она нису се случајно родили као близанци, по причи врачаре они су осуђени на болест код које нити једно неће живети здраво док не узме душу оног другог, дакле обоје ће умрети. Они представљају два тела и једну душу. Чувши то, Родерикови родитељи жртвовали су Меделину. Разговор се наставио, а она је додала да је Родерик тренутно у својој постелји и да се неће сећати духа своје сестре, те да ће се пробудити након шест ноћи и седам дана након сахране. Све ми је изгледало фасцинантно. Нисам могао да верујем шта сам видео својим очима и чуо својим ушима. Покушао сам да наставим разговор дрхтавим гласом, али ме је она предухитрила и напустила, јер сат откуцава дванаест. Изненада је нестала, а онда је следеће ноћи дошла и кренула да изриче једно по једно пророчанство Ашерових. Сва пророчанства била су изречена од стране вила чији духови лутају и прогањају Меделину. Меделина, разорена тим сазнањима рекла ми је само једно, да ће шест наредних ноћи долазити и причати, а да ће седме ноћи доћи и изрећи предсказање које ће скинути клетву. Нисам знао шта ми је чинити, али једно сам знао, моја осмодневна посета, потрајаће ипак мало дуже...

Тим: „Наша авангарда”

Светови Поове приче

Целог једног суморног, мрачног и тихог јесењег дана, када су облаци тешко и ниско висили на небу, пролазио сам сâм, на коњу, кроз необично пуст крај; и најзад, док су се вечерње сенке већ прикрадале, нашао сам се на догледу туробне Куће Ушер.

Сишао сам са коња и везао га за бело стабло, затим сам из бележнице извадио свежањ слика у ком сам месецима сакупљао трагове. Најзад, налазим се пред кућом, потонулом, самом и бледом, ни налик кући на сликама. Бојим се да сунце овде никад не допире, али неважно је, суштина свега је да сам је пронашао.

Пришао сам испред широке капије од напуклог метала и у том сабласном тренутку чуо сам снажан женски врисак. Неки мучан звук, нешто попут плача. Ниоткуда и потпуно бесмислено јер овде већ годинама није било људског додира. Нисам стигао ни да размислим већ сам кренуо према том вриску.

Након што сам прескочио сваку изломљену греду, заборавио да светлост овде не допире и да сам три пута изврнуо зглоб док сам јурио из просторије у просторију, застао сам јер сам коначно чуо њено тешко дисање. Нашао сам је уплашену и неуредну. Била је скоро натопљена крвљу иако на њој није било ни огреботине. Надам се да је крв била њена... Јецала је, тресла се, као да јој је тело било под туђом влашћу. Очи су јој биле прозирне, изгубљене, а мене није ни приметила.

А онда када ме је приметила, покушала је нешто да ми каже и у том моменту њена рука је сама почела да је дави. Облио ме је хладан зној, али трзнуо сам се из свог тог страха и кренуо да макар нешто учиним. Када сам је

додирнуо, блјесак светлости ме је заробио и сва та вибрација прешла је и на мене. Све је постало бело, био сам немоћан и потпуно ван своје контроле, или сам ослепео или сам сада покојни. Па, можда и јесам.. али не, нисам сазнао...

Чекај, будан сам? Осећам да ми глава пулсира, али више не дишем отежано, тело ми не вибрира, него лежи на удобном. Чекај, лежи? Трзнуо сам се из све јачине, све док ме нечији додир није зауставио. Погледао сам изнад себе и видео нека нејасна лица. Једино ми је било јасно да је у просторији било више људи. Тада ми је један сумњичаво-нежан глас рекао „Добро дошао, желимо ти мир”. Тад сам се кроз освестио. „Мир?”, изговорио сам отежано. „Јеси ли сада боље? Чекали смо те”, наставио је мушки глас. Нисам знао шта да мислим, а камоли изговорим. „Полако, тек се пробудио. Нека дође к себи”, додао је исти женски глас. Тада су ми лица постала јаснија. „Желите ли кафу, еспресо или можда чај?”, поново је упитао. „Есп.. шта?”. Све је постајало све више недокучиво. Као да причају другим језиком. Њихова љубазност је безмерно лажна, као да је од стране неког наређена. Облачење им је исувише упадљиво. Покушао сам да се осврнем око себе и схватио да се налазим у потпуно истој просторији као малопре, само што више није поломљена и мрачна, без икаквих предмета. Гледао сам око себе и нисам знао да ли је проблем у мени, или у њима? Свуда око мене су били неки неразјашњени предмети, поготово нешто попут кутије која је причала сама за себе. Када сам у њој угледао и људе питао сам шта је то и рекли су да је то „телевизор”, што ми није много објашњавало. Са моје леве стране непомично је седела старица гледавши у једну тачку као да никог од нас није примећивала.

Деловала је замрзнуто, као да је неко зауставио у времену. Хтео сам да видим да ли је добро, да ли је и она залутала овде као и ја, али чим сам посегнуо зауставили су ме они. Питао сам шта није у реду и поново сам се загледао у њу док нисам схватио да је познајем, али зашто је стара? Да ли сам и ја? Исте секунде сам погледао у своје руке и тело. Био сам тотално збуњен. Њихова сада изопачена лица деловала су као да знају све. Обузео ме је чудан осећај. Кроз тело ми је прошла нека чудна несхватљива бол и тада се испред мене створио исти онај бљесак. Ко те је терао да питаш, Алексеј? Вратио сам се у кућ Ушер, али у ону исту, прљаву и мрачну. Без чудних кутија и без светла. Све је било ту само ње више није било испред мене. Ни као стара, ни као млада, али зашто после свега овога мислим да је ипак познајем од много раније? Мислим да се звала Ана.

Тим: „Септимае”

Светови Поове приче

Целог једног суморног, мрачног и тихог јесењег дана, када су облаци тешко и ниско висили на небу, пролазио сам сâм, на коњу, кроз необично пуст крај; и најзад, док су се вечерње сенке тек прикрадале, нашао сам се на догледу туробне куће Ушера.

Белина зидова утапала се у облаци изнад куће, ветар је дувао, вода у рибњаку се таласала, а сунце је на моменте стварало потпуно слепило. Да нисам био на коњу верујем да би ме мрак ухватио пре него што бих стигао до куће мог драгог пријатеља. Завезао сам узде мог црног пастува за капију и с осмехом поздравио леди Маделин, која ме је раширених руку чекала на вратима. Она ме је спровела дугим ходником украшеним ловачким трофејима њеног супруга. Влага у ћошковима капала је по јеленским роговима обешеним изнад врата дневне собе у коју смо управо улазили. За њом сам ушао ја и испрва, због њене широке балске сукње, нисам запазио храстов под и на њему медвеђу кожу. Загледао сам се у црно крзно на поду и размишљао како је страшно суочити се са тако великом животињом и опкладити се са њом у живот; да би на крају њено драгоцено крзно лежало на поду. Леди Маделин приметила је да сам замишљено посматрао њихову необичну декорацију у кући и најзад ми објасни, иако сам већ све то знао. „Мој супруг, гроф Вондерберг, заиста је уживао у лову. То је била његова страст. И баш у лову је погинуо пре пар месеци. Нестао је у шуми и тело му никада нису пронашли. Његова смрт остала је мистерија.”

Наиме, ишао је у лов са Ушером, братом леди Маделин који је требало да буде наследник куће. Грофа

Вондерберга је растргао вук, а Ушер се извукао жив. Али само пар дана од Вондербергове смрти Ушер је заувек нестало без трага. Леди Маделин је била веома смирена. Изненадили су ме њени гипки покрети, живост у гласу и непоколебљива жеља за животом. Њен необични став правдао сам покушајима са сакрије истину. Да сакрије све што је тишти. Те вечери смо дуго разговарали о њеним осећањима у претходних пар месеци. Није помињала ни бол кроз који пролази, ни самоћу.

Спавао сам те ноћи у гостињској соби, на тврдом и прашњавом дивану, пуном федера, али сам спавао мирно. Смиривао ме је жубор воде из рибњака. Целе ноћи сам маштао да пецам. Волео сам да пецам. Заволео сам то још као млад момак и до данас сам заљубљеник у тај спорт. Устао сам раније, пре леди Маделин и отишао на рибњак. Нисам ни други пут стигао да забацим удицу, када сам угледао леди Маделин како ме са прекором посматра са прозора. Чуо сам како је јако ударила врата и сјурила се низ трем.

„Добро јутро! Не допада Вам се идеја да доручкујемо пастрмуку? Види се да сте били жена једног грофа.”

Никада раније нисам чуо да са таквом озбиљношћу говори: „Пријатељу, не злоупотребљавајте моје гостопримство, оно има границе. Молим Вас да се рибњаку више не приближавате. Постоје забавнија места у кући где можете провести јутро. Рибњаку се никада, молим Вас, никада више не приближавајте.”

Био сам посрамљен због своје неслане шале, спустио сам штап на земљу, процедио посрамљено извињење и ћутке пошао за њом да доручкујемо. Тог дана више нисмо разговарали, али те ноћи нисам могао а

да не мислим шта је у мојој пријатељици изазвало овакав немир. Нисам могао да заспим. Превртао сам се по кревету и размишљао.

Знао сам да се нећу смирити све док не сазнам шта крије. Обукао сам мантил, узео свећу са ноћног сточића поред кревета и пошао да откријем тајну моје пријатељице. Принео сам свећу води и покушао да кроз мрак и кроз јесење лишће разазнам шта се крије на дну. Видео сам златни брош са грбом грофа Вондерберга. Нисам томе придавао велики значај, вероватно му је упао када је ловио рибу. Наставио сам да погледом претражујем дно и видео црну, лаковану ципелу. Био је то један неспретан човек иако ми је било чудно како ципела може да заврши на дну рибњака. Док нисам светлом прешао преко лица мог пријатеља Ушера. Кроз тело ми је прошла језа. Кости су ми дрхтале од ужаса и знојавим длановима све сам чвршће стезао свећу. Поново сам светлом прешао преко лица мог старог пријатеља и поред њега видео грофа Вондерберга.

„Сада знате”, рече леди Маделин која ми је стајала иза леђа. Испустио сам гласан крик. Дрхтао сам. Дрхтао сам од хладноће, од страха, од немоћи. Она настави мирним, меким гласом како је и почела: „Никада нисам волела свог мужа. Он је за мене био обичан шарлатан. Мамин син. Богат и леп младић. Дobar само сиротим женама као што сам била ја. Скинула сам окове са себе и поново се осетила живом. Мој брат; он је био јако несрећан. Бојао ме се. С правом рекла бих. Патио је, ноћима је сањао страшне кошмаре и будећи се вриштао обливен хладним знојем. Одлучила сам да га лишим мука које је због мене трпео. Удавила сам и њега баш на овом месту. Сад знате све. Знате моју причу.” Она умочи руку у рибњак и капима воде попрска свећу у мојим

рукама. „Како сам угасила свећу, са истом лакоћом могу да угасим и ваш живот!”

Вене на белим рукама почеле су све јасније да се оцртавају као да се спрема да ме зграби за врат и убаци у воду. Потрчао сам брзо до мог пастува у штали и у галопу одјурио из куће.

Никада је више нисам споменуо. Желео сам да заборавим. Само сам чуо од неког сељака на воденици како се говори да је нестала. Знао сам да није. Знао сам да се удавила и да на дну рибњака лежи поред својих, јер од њих није могла да побегне.

Тим „Музика и књижевност”

Кућа из сна

Целог једног суморног, мрачног и тихог јесењег дана, када су облаци тешко и ниско висили на небу, пролазио сам сâм, јашући на коњу, кроз необично пуст крај; и најзад, док су се вечерње сенке већ прикрадале, нашао сам се на догледу туробне Куће Ушера.

Чуо сам лагане, готово неприметне кораке који допиру однекуд, а инстинкт ми је говорио да нечији поглед мотри на мене. Облио ме је хладан зној када сам, недалеко од себе, чуо тихи, женски глас како ме дозива.

„Да ли је ово могуће?“, изустиио сам готово нечујно, док ми је срце тутњало у грудима као да ће искочити. То је био глас моје преминуле жене Миријам. Кроз главу ми је прошло сећање на њену смрт, чије околности нису биле у потпуности разјашњене. У сећању ми је остао стравични приказ дворашта у којем сам је пронашао, слично оном пред којим сада стојим.

Миријам је била љубав мог живота. Када ме је, без икаквог упозорења, оставила самог на овом пустом свету, нисам могао да се помирим са чињеницом да је више никада нећу видети. Себе сам кривио годинама за то што се десило и заклео сам се да никада више нећу бити ни са једном женом, јер сам знао да је Миријам била она права.

Тргнувши се и схвативши да већ минутима укочено гледам према непознатој кући, одлучио сам да се суочим са својим страхом и сишавши са коња, лаганим кораком, упутио сам се према гласу који је био све јаснији. „То је она“, тихо сам проговорио. Глас је долазио из мрака који је зјапио из отшкринутих врата куће која су сабласно шкрипила на ветру. Осећао сам као да ме ветар који струји око мене дозива да закорачим у

кућу, те сам без колебања то и учинио. На прагу сам застao видеvши сабласну силуету моје Миријам...

Тргао сам се, обливен знојем и дрхтећи, не од хладноће, већ од језе, схватио сам да лежим у кревету сопствене собе. Непомично сам гледао одећу која је била иста као у сну. Нагонски сам устао и без размишљања кренуо ка кући која ми није давала мира. Нисам могао, а да не помислим да се тамо крију одговори на сва моја питања. У нади да ћу коначно пронаћи решење за оно чиме сам годинама трагао, хитао сам ка кући Ушера.

Стигавши, посматрао сам кућу са неверицом. Моје разочарање није могло бити веће. Кућа није била онаква какву сам је замишљао у сну. Била је потпуно обновљена и насељена неком новом породицом. Кроз замагљени прозор могао сам да видим осветљене просторије и насмејан лик оца који седи за старинским столом и храни своју децу.

Покисао, стигао сам кући, без трунке наде да ћу икада сазнати праву истину. Упркос томе, приказ оног брижног оца ми није напуштао мисли. Нешто на лицу то човека није било како треба... Тај отац сам био ја!

Тим „Сањари”

Човек који је видео све и ништа

„Бол, смешна боја, све ми се врти... „Где сам?“ Пре свега, у том трену осетио сам бол, јаку продорну главобољу. Сваку моју помисао предахитрила је пакосна мука.

Желео сам да нестанем, преплавио ме је мирис чађи и дима. Желео сам да будем било где осим овде, где год то „овде“ било. У свеprisутном диму видео сам фигуру, необично познату, али не могах да је препознам, а потом глас, који сам одмах препознао, али који, пак, није био глас, нити шапат, скоро као да уопште није ни постојао. Чак сам, накратко, помислио да се налазим у огњишту грешника, у срцу грехова и осталих страха које не могу, нити желим, да замислим, у најдубљим чељустима пакла. Та замисао није била далеко од истине.

Тргуно ме је из трансa врисак. Врисак познатог гласа, због ког ми се, након громогласне реализације, следила крв у венама. Нисам штедео на снази, нити марио за последице, игнорисао сам жалосно стање мога тела. Устао сам, или барем покушао. Како сам убрзо схватио, прости чин усправљања на две ноге преда мном представљао је задатак у друштву Херкулових подвига. Био сам беспомоћан, без снаге да устанем, нити способности да се померам даље од мог дохвата руке. Био сам приморан да гледам.

Беспомоћно сам посматрао како се моја мајка бори са ватром док јој она кида месо. Слузави звук крцкања њених очних јабучица и костију ме је прогањао. Свлачила јој се одећа и плетенице су јој се разнизале на бесконачно пепељастих власи.

Чинило се као да су јој сви органи већ постали угаљ. Упркос томе што јој се кожа љуштила као кора старе и покварене банане, нисам могао да јој помогнем. Удови су јој се лепили за под иако је још увек била жива. Како јој се глас полако стишавао, тако је и њено црно полуизгорело тело постајало све ситније и равномерно нестајало.

Више се није чула.

Више нисам чуо њен глас и схватио сам да су последње њене речи биле само празни врискови.

Празни врискови... Не верујем ја у то, то је била огорчена клетва, казна за бестидност и таштину, казна бесмртнице која ће све бедне покушаје потоње самилости ове, ух име да јој не споменем, однети у чељусти паклена хада. Како јој се смеши вишња освета..."

„Полако, сећате се о чему смо говорили предходног пута? Знате, те мисли нису Ваше, то је луцидна химера, пусто привиђење, заправо, само кошмар детета у Вама! Покушајте да надрастете те болне пројекције, гледајте садашњост и приволите свом срцу дете које је са Вама, јер ће тек тада успети да одрасте дете у Вама самом, и видећете, све ће бити мирније! Останимо на овоме до следећег пута! Видимо се за тачно недељу дана.”

Излазећи из ординације психијатра, ободрен новом снагом, као магновење видео је некадашње слике блиске супружничке наклоности, а потом је само празно наставио даље. Када је дошао кући, искреније него претходног пута, пољубио је сина у чело.

Тим „Сврљиг”

Светови Поове приче

Целог једног суморног, мрачног и тихог јесењег дана, када су облаци тешко и ниско висили на небу, пролазио сам сâм, на коњу, кроз необично пуст крај. Пролазећи поред напуштених кућа, размишљао сам како овај приказ подсећа на сцену из неког хорор филма. Застрашујуће мисли које су ми наилазиле нимало нису помагале при усредсређивању на мој крајњи циљ. Како је дан одмицао био сам надамак одустајања.

Јак блесак на небу уплашио је коња и он исхитрено појури оставивши Бобија на прашњавом тлу. Овај пад врати Бобија у сурову реалност и подсети га на тежину сиромашног живота. У тренутку потпуног посустајања, приближавала се нечија силуета. Испред Бобија створи се жена величанствене лепоте, дуге тамне косе и тајанственог погледа која му је помогла да устане. Очаран лепотом, али и збуњен, дрхтавим гласом једино изусти: „Боби”. „Лутати овим крајем врло је храбро, али и подједнако лудо.“, рече она. „Сада када сам те срео опасност је ишчезла.“, одговори Боби. Агата се насмеја и пажљиво осмотри Бобија. После дугог разговора, занесен Агатином лепотом, он јој откри делић свога плана. „Дакле, идеш Ушеру у посету. На правом си путу.“, рече Агата и у том тренутку узнемири је маска која је вирила из Бобијевог џепа. Наслутивши Бобијеве скривене намере, она га упути на погрешну адресу.

И најзад, док су се вечерње сенке већ прикрадале, нашао сам се на догледу туробне Куће Ушера. Ужурбано сам ставио маску и схватио да повратка нема. Обијање улазних врата задало ми је потешкоће, али убрзо сам се нашао испред сефа на другом спрату куће. Отварајући сеф, пажњу ми је привукла слика жене дуге тамне косе и

тајанственог погледа у венчаници. Младић у чијем загрљају је била био ми је потпуно непознат. У позадини се зачуо глас и неко упали светло.

Када се Боби окренуо угледао је младића са слике, Ушеровог брата, Џејмса. У тренутку страха и панике која му је потпуно обузимала тело у глави му је одзвањало само једно питање – зашто га је Агата послала у сопствену кућу?

Тим „Чаробнице”

БИОГРАФИЈЕ ЧЛАНОВА ТИМОВА

1. Тим „Аурора”

Тим назван по римској богињи светлости, Аурори, чине четири ученице Средњошколског центра „Милорад Влачић” у Власеници: Наталија Сушић, Хелена Стевановић, Николина Пустивук и Ана Сокић.

Свака је посебна на свој начин, а повезују их иста интересовања. Наталија воли поезију и аматерски се бави фотографијом, Хелена је добар познавалац моде и ужива да прави занимљиве фотографије, док је Николина окренута природи и сликарству. Ана је најмлађи члан екипе и спорт је њена велика љубав.

Као и све тинејџерке, воле путовања и изласке у клубове, али књижевност је оно што је на врху листе приоритета.

Ментор: Професорка Српског језика и књижевности, Тајјана Голијанин, труди се да ту љубав оснажи.

2. Тим „Вељко Петровић 2”

Моје име је Бојана Борота, четврти сам разред природно-математичког смера Гимназије „Вељко Петровић”. За своје даље школовање одабрала сам Медицински факултет у Новом Саду. То је моја дугогодишња жеља, па се надам да ћу успешно положити пријемни испит. Књижевност волим у слободно време. Књиге за мене представљају неки други свет у коме потпуно могу да одлутам. Читам разноврзне

врсте књига, а највише волим трилере, мистерије и историјске романе.

Зовем се Ања Рајчањи, ученица сам четвртог разреда друштвено-језичког смера Гимназије „Вељко Петровић”. Моје жеља је да студирам на Криминалистичко-полицијском универзитету у Београду. У слободно време увек читам, а руска књижевност ми је најдража, као и сам роман „Ана Карењина”.

Ја сам Александра Циврић, похађам Гимназију „Вељко Петровић”, друштвено-језички смер (четврти разред). Желела бих да студирам немачки језик и књижевност на Филозофском факултету у Новом Саду, због своје склоности према језицима. Волим да читам у слободно време, а посебан утисак на мене је оставило Дучићево дело „Јутра са Леутара”.

Ја сам Петар Марковић, ученик сам четвртог разреда природно-математичког смера у Гимназији „Вељко Петровић” у Сомбору. Одличан сам ученик. У слободно време волим да читам разну литературу, од класика до историјских дела. Такође, волим да пишем песме и приче. За сада планирам да студирам право.

Ментор обају тимова – „Тим 1 Вељко Петровић” и „Тим 2 Вељко Петровић” је др Лидија Неранчић Чанда, научни сарадник, професор Српског језика и књижевности у Гимназији „Вељко Петровић” у Сомбору.

3. Тим „Грогијеви змајеви”

Ми смо „Грогијеви змајеви” – скупина од три змаја! Грогијеви смо јер смо из „Гробарске” школе!

Маша Настић ученица је четвртог разреда специјализованог Одељења за физику – она поред физике и осталих природних наука воли књижевност, писање и плес.

Михаило Павловић, Машин друг из одељења, страствени је уживалац риболова, добре књиге и фотографије.

Никола Видановић је ученик четвртог разреда двојезичног природно-математичког одељења. Он воли да чита, воли историју и обожава да путује.

Све нас је окупила – главни змај – професорка Неда Гашовић!

Драго нам је да смо се упознали!

4. Тим „Дамин гамбит”

Тим чије име симболизује почетак партије, у овом случају стваралачке, „Дамин гамбит”, чине ученице првог разреда физиотерапеутске струке у Средњошколском центру „Милорад Влачић” у Власеници: Јована Стевић и Викторија Ђокић из Власенице, и Лана Вукотић и Валентина Лукић из Милића.

Различитог темперамента и интересовања, али их повезује љубав према књигама. У њиховим читалачким

дневницима убележен је поприличан број прочитаних наслова.

Срећне су, што су под менторством своје професорке Српског језика и књижевности, Татјане Голијанин, имале прилику да учествују у овом пројекту и надају се да је ово само један у низу где ће показати љубав према своме језику.

5. Тим „Девети круг пакла”

Овај тим чине ученици Гимназије „Бора Станковић” у Нишу: Никола Петровић, Никола Лукић, Теодора Јанковић и Анђелија Маслаковић.

6. Тим Десете гимназије „Михајло Пупин” у Београду

Чланови тима су: Татијана Минић, Дуња Младеновић, Александар Ђукић и Петар Сарван.

Татијана Минић, рођена је 2006. године у Аугсбургу. Похађала је Основну школу „Милан Ракић” на Новом Београду, коју је завршила као ђак генерације. Похађа Десету гимназију „Михајло Пупин” и ученица је трећег разреда.

Дуња Младеновић, рођена је 2006. године у Београду. Похађала је Основну школу „Вук Караџић” у Сурчину, коју је завршила са одличним успехом. Похађа Десету гимназију „Михајло Пупин” и ученица трећег разреда.

Александар Ђукић, рођен је 2006. године у Београду. Похађао је Основну школу „Бранко Радичевић” на Новом Београду, коју је завршио са одличним успехом. Похађа Десету гимназију „Михајло Пупин” и ученик је трећег разреда.

Петар Сарван, рођен је 2006. године у Београду. Похађао је Основну школу „Драган Лукић” на Новом Београду, коју је завршио са одличним успехом. Похађа Десету гимназију „Михајло Пупин” и ученик је трећег разреда.

Ментор: Кристина Рајић, запослена је као професор Српског језика и књижевности у Десетој гимназији „Михајло Пупин” у Београду. С ученицима води литерарну секцију „Клуб књижевних стваралаца гимназијалаца”, која је неколико година уназад добитник Републичке награде. Поезију, кратке приче, есеје и књижевно-научне радове објављује од 2017. године. Објављене су јој три збирке песама: *Разгрљен круг* (2018), *Лепеза* (2019), *Зелена љуљашка свемира* (2022). Члан је УКС-а.

7. Тим „Додоле”

Тим „Додоле” чине Даница Николић, Емилија Драшковић, Александра Миленковић и Бојана Јокић. Студенткиње су друге године Србистике на Филозофском факултету Универзитета у Нишу. Велика љубав према писаној речи имплицирала је одабиру будућег животног позива. Књижевност је оно што их

покреће, инспирише и отвара врата неким новим сазнањима. Ментор Кристина Митић је доктор књижевних наука и универзитетски наставник српске и компаративне књижевности.

8. Тим „Десетари”

Чланови тима су: Јана Влаисављевић, Ања Саршон, Михаило Спасовић, Мирослав Милисављевић
Ментор: Јелена Бурсић Милић, професор Српског језика и књижевности у Десетој београдској гимназији „Михајло Пупин”.

9. Тим „Добојска бајка”

Чланови тима су: Ана Куртиновић, рођена 17. 10. 2004. године у Добоју. Тренутно похађа четврти разред Економске школе у Добоју, смер пословно-информатички техничар. Љубав према књижевности и писању настала је као резултат личних уверења и погледа на свет. Посебну склоност показује према уметности и очувању традиције уопште. Рано је почела да развија свест о важности очувања културе и традиције српског народа и настојаће да своје деловање у будућности усмери у том правцу.

Невена Трифуновић, рођена 20. 4. 2004. године у Добоју. Тренутно похађа Економску школу у Добоју, смер пословно-информатички техничар. Желела би да

настави образовање у области безбедности. Воли да пева, гледа филмове, чита и игра видео игрице.

Маја Зечевић, рођена 11. 5. 2004. године у Добоју. Тренутно похађа четврти разред Економске школе у Добоју, смер пословно-информатички техничар. образовање ће наставити на Факултету техничких наука. Воли музику, филмове, видео игрице и спорт.

Канита Хаџикадунић, рођена 4. 9. 2004. године у Зеници. Тренутно похађа четврти разред Економске школе у Добоју, смер пословно-правни техничар. Између многобројних интересовања и склоности издвојила би кување као омиљену активност. Жеља јој је да се у будућности бави писањем књига.

Ментор: Жељка Дамјановић, професор Српског језика и књижевности у Економској школи у Добоју. Коаутор андроид апликације „Цепни правопис и граматика српског језика” и чет бота „Србо”. Добитник Светосавске награде.

10. Тим „Артем”

Тим чине ученице Ана Миливојевић, Анђела Рајковић и Миона Атанасковић. Менторке су професорке Српског језика и књижевности Александра Стојиљковић и Иванка Крајишник из Дома ученика средњих школа у Крагујевцу.

Ана Миливојевић је матуранткиња Друге крагујевачке гимназије; дише књижевност. Како је претходне године била најбоља на републичком

такмичењу из књижевности, зна да је избором Филолошког факултета за наставак школовања одабрала прави позив.

Ана Рајковић је трећа година Прве техничке школе. Изузетна је девојка различитих талената, ведра и насмејана. Омиљени је пријатељ свакоме у васпитној групи. Воли фудбал и музику.

Миона Атанасковић је четврти разред у Средњој стручној школи у Крагујевцу. Пише поезију, а вишеструко је награђивана и на рецитаторским надметањима. Пасија јој је и фотографија.

11. Тим „Економско перо II”

Чланови тима су: Душан Ранђеловић, Тијана Ђорђевић, Милица Митић и Наталија Јовановић.

Ментор: Оливера Аризановић, професор Српског језика и књижевности.

12. Тим „Зор-ђевојке”

Даница Томић (13. 4. 1995), Тамара Аврамовић (30. 9. 2001), Кристина Голубовић (13. 11. 2001) и Јована Павловић (22. 1. 2002) студенткиње су Србистике на Филозофском факултету Универзитета у Нишу.

Сада већ добре пријатељице спојила је љубав према уметности речи. Тим духом вођене, кроз дружење, забаву и подршку оформиле су групу Зор-

ђевојке. Ослонац у осмишљавању и реализовању креативних идеја пружа им професорка др Кристина Митић.

Ментор: Кристина Митић (1. 4. 1979) доктор је књижевних наука и универзитетски наставник српске и компаративне књижевности.

Тим исказује посебну захвалност на гостопримству Универзитетској библиотеци „Никола Тесла” у Нишу.

13. Тим „Економско перо I”

Чланови тима су: Емилија Маринковић, Исидора Милошевић, Сара Дракулић, Милица Вељковић.

Ментор: Оливера Аризановић, професор Српског језика и књижевности.

14. Тим „Клише”

Тамара Никодијевић је студент треће године Србистике на Филозофском факултету у Нишу. Један је од чланова редакције часописа „Клише”, тренутно на месту заменика главног и одговорног уредника. Пише прозу, најчешће кратке прозне приче за које добија инспирацију из најситнијих речи или дела.

Јована Цакић је студент треће године Србистике на Филозофском факултету у Нишу. Један је од чланова редакције часописа „Клише”. Бави се уређивањем друштвених мрежа. Пише поезију слободног стиха;

инспирацију налази у природи и међуљудским односима.

Јован Ђорђевић је студент треће године на Департману за србистику и уредник часописа „Клише”. Бави се писањем прозе и есеја, а радови су објављени у различитим електронским часописима.

15. Тим „ИБ”

Александра Савовић ученица је трећег разреда Гимназије „Светозар Марковић” у Нишу. Похађа програм интернационалне матуре. Заинтересована је за бројне области, као што су грчка митологија, наука, генетика, екологија и књижевност, те користи сваку прилику да прошири своја знања и научи нешто ново о свету који је окружује. Омиљена књига јој је „Слика Доријана Греја”.

Софија Милошевић ученица је трећег разреда Гимназије „Светозар Марковић” у Нишу. Похађа програм интернационалне матуре. Заинтересована је за хеклање, технику коју је усавршила пре мало више од годину дана. Желела је да допринесе очувању природне средине тиме што ће смањити куповину одеће из продавница, које продају одећу која се прави масовно у државама са лошим животним стандардима. Усавршила је и технику плетења, а тренутно ради на томе да научи и да шије како би сваки комад било ког неупотребљеног материјала био искоришћен.

Неда Хатаб ученица је трећег разреда Гимназије „Светозар Марковић”. Похађа програм интернационалне матуре. Заинтересована је за области математике и физике, као и музике и спорта. Жеља јој је да кроз своју будућу каријеру помогне људима, побољша услове за живот и смањи загађеност ваздуха, кроз проширење свог видика области физике и света.

Теодор Јовановић ученик је трећег разреда Гимназије „Светозар Марковић”. Похађа програм интернационалне матуре. Његова основна интересовања тичу се уметности, физике, астрономије и инжењеринга. Његов животни циљ јесте да науком и уметношћу обележи свој живот и оствари светске успехе у областима које су предмет његовог интересовања.

Ментор: Сара Немат, професор књижевности у Гимназији „Светозар Марковић” у оквиру програма интернационалне матуре (International Baccalaureate). Докторанд је Филозофског факултета у Нишу за ужу научну област Стара српска књижевност. Члан је Међународног центра за православне студије и Центра за црквене студије, под окриљем Универзитета у Нишу, као и Центра за савремена филолошка проучавања младих истраживача при Филозофском факултету у Нишу. Аутор је десетак научних радова објављених у реномираним националним и интернационалним часописима. Професионалну сатисфакцију нарочито јој причињавају маштовити, ентузијастични и креативни ученици жељни знања и увек изнова спремни да се усавршавају у бројним научним дисциплинама.

16. Тим „Књижевни квартет”

Чланови тима су: Јована Величковић, Млађана Живадиновић, Сара Стојановић и Дуња Соколовић.

17. Тим „Крошња”

Чланови тима су: Никола Анђелковић, Димитрије Голубовић, Андреа Савић, Александра Вукић и ученици Гимназије „Бора Станковић” у Нишу.

Ментор: др Данијела Петровић, професор Српског језика и књижевности у Гимназији „Бора Станковић” у Нишу.

18. Тим „Књижевност и музика”

Чланови тима су: Лара Киш, ученица Школе за музичке таленте у Ћуприји и њена менторка Весна Антић, професорка Српског језика и књижевности.

19. Тим „Либертас”

Чланови тима су: Емилија Нешић, Викторија Илић и Војин Јевремовић. Они су ученици првог разреда Гимназије у Куршумлији.

Војин Јевремовић воли да чита књиге и ствара уникатне слике док чита. Ужива у групном раду, а поред књижевности воли и хемију.

Емилија Нешић обожава тимски рад јер у тиму сазнаје више и о себи и о другима. Бави се писањем

поезије и прозе. Воли да чита. Викторија Илић, поред књижевности, обожава да путује и тренира рукомет. Одушевљавају је добри филмови и утакмице.

Њихов ментор Јасна Спасојевић ради у Гимназији у Куршумлији као професорка Српског језика и књижевности и ужива у раду са децом последњих двадесет година.

20. Тим „Литера”

Средњу школу „Прокоповић” представља тим „Литера”. Њега чине један диван дечак и три феноменалне девојчице.

Јована Милетић рођена је 1. 10. 2005. године у Нишу. Ученица је трећег разреда Средње школе „Прокоповић”. У слободно време слуша музику, гледа филмове и иде у теретану. Од хобија издваја дружење с пријатељима, путовања и изласке. Говори два страна језика енглески и италијански.

Филип Марковић рођен је 6. 5. 2004. године. Ученик је четвртог разреда Средње школе „Прокоповић”, смер економски техничар. У слободно време је волонтер, активиста, координатор активистичког тима „Екзито” у Нишу и члан европске организације за младе „АЕГЕЕ”. Љубитељ је добре музике и књига. Слободно време проводи са пријатељима. Професионално се бави моделингом и веб-дизајном.

Лена Милошевић рођена је 3. 4. 2006. године, ученица је другог разреда Средње школе „Прокоповић”, смер медицинска сестра – техничар. Доследна је, упорна, заинтересована за разне области, воли изазове, поготово такмичења.

Марија Ђорђевић је најмлађи члан ове секције. Ученица је првог разреда, смер медицинска сестра – техничар. Ведра је, насмејана и мудра. Воли да пише и чита. Дели са својим другарима изражену емпатију и хуманост.

Миљана Петрић, наставник Српског језика и књижевности, ментор је тима „Литера”. Ради са средњошколцима од 2014. године. Неизмерно је поносна што у школама налази ученике који су заљубљеници у писану реч и ове активности посматра као један од начина да испливају праве вредности у друштву.

21. Тим „Моћ маште”

Ученица III/2, Андреа Ковачевић први пут се опробала у писању, иначе се већ осам година успешно бави спортом. У септембру је била једна од представница Србије у Бриселу на спортско-едукативној манифестацији „SHE RUNS”. Увек је била одличан ђак и учествовала је у ваннаставним активностима свих врста те је професорка мислила да је право време за нешто ново и другачије.

Ученица истог одељења, Ања Тодосић, као неко ко је увек био одличан ђак, примереног понашања и

узорна у свему, изабрана је да се на овај начин опроба у писању. Она је наравно одмах пристала и спремно долазила на сваки састанак. Начитана, увек спремна за час српског језика са прочитаном и сваком лектиром, прави је кандидат за овакве пројекте.

Ментор, Виолета Милићевић, до скоро је предавала Српски језик и књижевност поменутиим ученицама, а сада ради као библиотекар-стручни сарадник у истој школи (Гимназија у Куршумлији). Иначе мајка двоје деце која су јој била мотивација да у октобру ове године заврши мастер академске студије Србиистике на Филозофском факултету у Нишу.

Заједничким снагама написале су причу под називом „Уклета кућа Ушерових”.

22. Тим „Наша авангарда”

Тим чине ученице Гимназије у Куршумлији, Магдалена Драговић и Јана Вуковић.

Ментор: Јасмина Рочкомановић.

23. Тим „ПлумБум ЈСО”

Чланови тима су: Лука Јовановић, Николина Нешић, Андреа Мицић и Јована Китановић, ученици Ш/1 Гимназије „Светозар Марковић” у Нишу.

Ментор: Александра Вучевски Ђорђевић, професор Српског језика и књижевности.

24. Тим „САЈ”

Чланови тима су: Сташа Раденковић, Андрија Живадиновић и Гаврило Марковић, ученици IV/8, математичког одељења Гимназије „Светозар Марковић” у Нишу.

Ментор: Александра Вучевски Ђорђевић, професор Српског језика и књижевности.

25. Тим „Сенија”

Назив тима „Сенија” направљен је од почетних слогова презимена чланица: Мануеле Секулић, Марије Николић и Ање Јањушевић. Оне су ученице Средњошколског центра „Милорад Влацић” у Власеници, Мануела је гимназијалка, док су Ања и Марија ученице првог разреда фармације. Одлучиле су да учешћем у овом пројекту открију имају ли дара за писање и надају се да неће разочарати ни своју професорку Татјану Голијанин, ни тим који је осмислио овај занимљив задатак.

26. Тим „Септима”

Тим чине: Наталија Стојановић и Јована Лазаревић ученице III/1 разреда Економско – техничке школе у Куршумлији.

Ментор: Јасмина Рочкомановић, професор Српског језика и књижевности.

27. Тим „Сјај”

Тим чине Јелена Опачић, Јована Адамовић, Анђела Ерцег и Александра Михаиловић све ученице другог разреда друштвено-језичког смера Гимназије „Вељко Петровић” из Сомбора, као и ментор др Снежана Клепић.

Име тима је, у ствари, преметаљка иницијала свих чланова: Ј, Ј, А, А, С.

Јелену Опачић занимају језици и глума, а изузетан је и рецитатор. Ведре и духовита, позлати све што дотакне. Јована Адамовић још увек није сигурна чиме ће се у будућности бавити, психологијом, људским ресурсима или новинарством, али ће сигурно бити успешна у свему. Воли да слуша музику, чита књиге, а највише воли поезију. Анђела Ерцег већ сад зна да је њен избор Филозофски факултет у Новом Саду, одсек психологија. Воли да чита и гледа филмове. Александра Михаиловић долази из света цвећа и лептирова, а жели да студира на Факултету техничких наука у Новом Саду. Воли људе, негује пријатељства; воли музику и књиге.

28. Тим „Музика и књижевност”

Тим чине Теона Јовановић, ученица Школе за музичке таленте, и њен ментор Весна Антић, професор Српског језика и књижевности.

29. Тим „Пале”

Тим чине Тијана Антонић (Студијски програм: Мастер студије на одсеку за Српски језик и књижевност, Филозофски факултет Пале, Универзитет у Источном Сарајеву (Република Српска, БиХ) и ментор, професорка др Бранка Брчкало.

30. Тим „Вељко Петровић 2”

Јана Голубовић рођена је 6. 1. 2005. године и живи у Сомбору од рођења. Ученица је трећег разреда друштвено-језичког смера Гимназије „Вељко Петровић” у Сомбору. Слободно време проводи слушајући музику и дружећи се са породицом и пријатељима, као и читајући. Себе воли да опише као комуникативну, истрајну, врло дружељубиву, али и тврдоглаву особу.

Предраг Ђуришић рођен је 25. 8. 2004. године, а живи у Црвенки. Ученик је друштвено-језичког смера Гимназије „Вељко Петровић” у Сомбору. Воли да чита, повремено пише и ужива у томе, а до сада је учествовао на неколико конкурса. Поред тога, воли да путује и учи стране језике.

Сташа Мајсторовић рођена је 29. 11. 2004. године у Сомбору, где је такође ученица трећег разреда друштвено-језичког смера Гимназије „Вељко Петровић”. Воли да чита и пише и већ се опробала на неколико литерарних конкурса. Поред школе бави се и одбојком

коју тренира већ осам година. Спорт и одбојка је чине срећном и испуњеном.

Мика Маријана Угрица рођена је 8. 2. 2005. године и живи у Црвенки. Ученица је трећег разреда друштвено-језичког смера Гимназије „Вељко Петровић” у Сомбору. Воли да чита и учи нове језике, а за сада говори енглески, немачки и јапански. Ове активности је опуштају и увек ужива у њима.

Ментор: др Лидија Неранцић Чанда, професор Српског језика и књижевности.

31. Тим „Бора Станковић”

Тим чине Ива Марковић, Лара Тајем, Уна Горановић. Њихов ментор је Нађа Ђорђевић, професорка Српског језика и књижевности.

32. Тим „Бора Станковић 2”

Тим чине Лазар Рашић, Нина Кучер, Петар Пешић, Урош Јаковљевић, ученици Гимназије „Бора Станковић” у Нишу.

Ментор: Љиљана Марковић, професор Српског језика и књижевности

33. Тим „Сањари”

Јована Симић је ученица прве године Гимназије „Светозар Марковић” и похађа природно-математички

смер. Слободно време воли да проводи читајући неки добар трилер. Желела је да опроба своје вештине писања, због чега се и пријавила за пројекат „Фан фикција”.

Наталија Новковић је ученица треће године Гимназије „Светозар Марковић”, природно-математичког смера. Воли да путује са добром књигом у рукама. Марта Станковић је ученица трећег разреда Гимназије „Светозар Марковић” и похађа природно-математички смер. Писање је њена велика страст и воли да се опроба на свим такмичењима која јој нуде могућност да своје таленте истраже. Да постане део пројекта „Фан фикција” одлучила је из жеље да плодове своје маште јавно представи. Вељко Јованов похађа билингвално одељење Гимназије „Светозар Марковић”. У слободно време воли да чита књиге. Воли књижевност, што је и разлог пријављивања за пројекат „Фан Фикција”.

Ментори: Маја Димитријевић и Марија Станчић Михајловић, професори Српског језика и књижевности у Гимназији „Светозар Марковић” у Нишу.

34. Тим „Душе”

Софија Милићевић је ученица трећег разреда Гимназије „Светозар Марковић” и похађа природно-математички смер. У слободно време воли да прочита добру мистерију или трилер. Ужива у писању, па је то и разлог за пријављивање за пројекат „Фан фикција”.

Наташа Пешић је ученица треће године Гимназије „Светозар Марковић” и похађа природно-математички смер. За пројекат „Фан фикција” пријавила се због своје љубави према књижевности и писању.

Јања Ђорђевић ученица билингвалног одељење Гимназије „Светозар Марковић”. Своје слободно време воли да проводи са пријатељима или читајући књиге. За пројекат се пријавила због љубави према књижевности.

Миа Станојчић је ученица прве године Гимназије „Светозар Марковић” и похађа природно-математички смер. Воли да проводи своје слободно време читајући роман. Желела је да опроба своје вештине писања и због љубави према књижевности пријавила се за пројекат „Фан фикција”.

Ментори: Маја Димитријевић и Марија Станчић Михајловић, професори Српског језика и књижевности, у Гимназији „Светозар Марковић” у Нишу

35. Тим „Сврљиг”

Јана Павловић, завршила је ОШ „Добрила Стамболић” у Сврљигу и Нижу музичку школу клавијског смера. Ученица је другог разреда Гимназије СШ „Душан Тривунац Драгош” у Сврљигу и Средње музичке школе теоретског одсека у Нишу. Иза себе има победу на републичком такмичењу „Књижевна олимпијада”, као и победе на регионалним такмичењима из области граматике и историје. У слободно време пише

приче и есеје, чита књиге, пева и свира. Њен рад је ушао у антологију савремених књижевних форми.

Мина Никодијевић, ученица је другог разреда Гимназије у СШ „Душан Тривунац Драгош” у Сврљигу. Иза себе има 3 победе на смотрема рецитатора, као и неколико победа из области хемије, математике и информатике. У слободно време воли да пише песме и црта. Такође би желела да једног дана изда збирку својих песама.

Филип Благојевић, љубитељ спорта и тимских игара, страствени читалац, ученик другог разреда Гимназије у СШ „Душан Тривунац Драгош” у Сврљигу. Писање, као и читање фикције, одувек је био његов посебно драг хоби. „Читање фикције, стране или домаће, може бити једно незаменљиво искуство, а писање исте, иако понекад проблематично, једно је од најзабавнијих активности!”

Ментор: Марко Ђорђевић, дипломирани филолог за енглески језик и књижевност, дипломирао на Филозофском факултету у Нишу, наставник Енглеског језика у средњој стручној школи „Душан Тривунац Драгош” у Сврљигу.

36. Тим „Фиктивни хаос”

Тим „Фиктивни хаос” чине Дуња Филиповић и Милана Бркић, ученице другог разреда друштвено-језичког смера Гимназије „Душан Васиљев” у Кикинди. Дуња Филиповић пише приче на енглеском језику, па је

желела да се опроба и у писању кратких прича на српском језику. Сања да једног дана напише роман. Милана Бркић воли да пева, путује и проводи време са пријатељима. Пише песме и приче, црта и слика. Дуња и Милана се одлично слажу на књижевним висинама и спајају своју креативност у јединствену причу.

Ментор: др Наташа Иветић

37. Тим „Црна далија”

Тим чине: Даница Петровић, Лена Радовановић, Лена Станисављевић, Александра Петровић.

Ментор: Александра Вучевски Ђорђевић, професор Српског језика и књижевности

38. Тим „Шљокице”

Анђела Стевановић, Давид Петровић и мср Гања Николић су апсолвенти Србистике и у овај пројекат су се укључили зато што воле да раде на креативним пројектима и ваннаставним активностима, а првенствено из љубави према писању. Сматрају да им овај пројекат доноси нови изазов у писању и радо су се одазвали. Име „Шљокице” одабрали су зато што кажу да сијају позитивном енергијом и ентузијазмом, а у души су шарени као шљокице. Свој тим украсили су најсјајнијом шљокицом, својом некадашњом професорком Креативног писања.

Ментор: Кристина Митић (1. 4. 1979) доктор је књижевних наука и универзитетски наставник српске и компаративне књижевности.

39. Тим „Чаробнице”

Јована Ранђеловић је студент прве године Србистике на Филозофском факултету у Нишу. Глуми у Академском позоришту и новинар је портала „Хоћу у позориште”. Бави се активизмом младих и члан је невладиних организација за младе. Пише, чита, глуми, воли уметност.

Сара Стојановић има 19 година, долази из источне Србије, из града Књажевца. Ентузијастични је студент Србистике. Слободно време испуњава гледањем филмова, серија, читањем и дружењем са пријатељима. За студирање српског језика и књижевности определила се због своје велике љубави према књижевности, уметности и језику. По природи је комуникативна и оптимистична особа.

Марија Стојановић долази из Лесковца. Завршила је Средњу техничку школу „Раде Металац” и сада студира на Филозофском факултету у Нишу, на Департману за србистику. Воли уметност, певање и глуму, али и да учи стране језике. У слободно време бави се фолклором, чита и путује. Њена највећа жеља је да пропутује свет.

За пројекат „Фан фикција” пријавиле су се из радозналости, али и из жеље и са амбицијом да се

опробају у списатељској делатности. Очекују да науче нешто ново и корисно, али и да се добро забаве остварујући при томе нова познанства.

Автори

Наталија Сушић
Хелена Стевановић
Николина Пустивук
Ана Сокић
Бојана Борота
Ања Рајчањи
Александра Циврић
Петар Марковић
Маша Настић
Михаило Павловић
Никола Видановић
Јована Стевић
Викторија Ђокић
Лана Вукотић
Валентина Лукић
Никола Петровић
Никола Лукић
Теодора Јанковић
Анђелија Маслаковић
Татијана Минић
Дуња Младеновић
Александар Ђукић
Петар Сарван
Даница Николић
Емилија Драшковић
Александра Миленковић
Бојана Јокић
Јана Влаисављевић
Ања Саршон
Михаило Спасовић
Мирослав Милисављевић

Ана Куртиновић
Невена Трифуновић
Маја Зечевић
Канита Хаџикадунић
Ана Миливојевић
Анђела Рајковић
Миона Атанасковић
Душан Ранђеловић
Тијана Ђорђевић
Милица Митић
Наталија Јовановић
Даница Томић
Тамара Аврамовић
Кристина Голубовић
Јована Павловић
Емилија Маринковић
Исидора Милошевић
Сара Дракулић
Милица Вељковић
Тамара Никодијевић
Јована Цакић
Јован Ђорђевић
Александра Савовић
Софија Милошевић
Неда Хатаб
Теодор Јовановић
Јована Величковић
Млађана Живадиновић
Сара Стојановић
Дуња Соколовић
Никола Анђелковић
Димитрије Голубовић
Андреа Савић

Александра Вукић
Лара Киш
Емилија Нешић
Викторија Илић
Војин Јевремовић
Јована Милетић
Филип Марковић
Лена Милошевић
Марија Ђорђевић
Андреа Ковачевић
Ања Тодосић
Магдалена Драговић
Јана Вуковић
Лука Јовановић
Николина Нешић
Андреа Мићић
Јована Китановић
Сташа Раденковић
Андрија Живадиновић
Гаврило Марковић
Мануела Секулић
Марија Николић
Ања Јањушевић
Наталија Стојановић
Јована Лазаревић
Јелена Опачић
Јована Адамовић
Анђела Ерцег
Александра Михаиловић
Теона Јовановић
Тијана Антонић
Јана Голубовић
Предраг Ђуришић

Сташа Мајсторовић
Мика Маријана Угрица
Ива Марковић
Лара Тајем
Уна Горановић
Лазар Рашић
Нина Кучер
Петар Пешић
Урош Јаковљевић
Јована Симић
Наталија Новковић
Марта Станковић
Вељко Јованов
Софија Милићевић
Наташа Пешић
Јања Ђорђевић
Миа Станојчић
Јана Павловић
Мина Никодијевић
Филип Благојевић
Дуња Филиповић
Милана Бркић
Даница Петровић
Лена Радовановић
Лена Станисављевић
Александра Петровић
Анђела Стевановић
Давид Петровић
мр Гања Николић
Јована Ранђеловић
Сара Стојановић
Марија Стојановић

Ментори

Татјана Голијанин,
професорка Српског језика и књижевности

др Лидија Неранцић Чанда,
научни сарадник,
професор Српског језика и књижевности

Неда Гашовић,
професорка Српског језика и књижевности

Кристина Рајић,
професорка Српског језика и књижевности

др Кристина Митић,
доктор књижевних наука и универзитетски наставник
Српске и компаративне књижевности

Јелена Бурсић Милић,
професор Српског језика и књижевности

Жељка Дамјановић,
професорка Српског језика и књижевности

Александра Стојиљковић,
професорка Српског језика и књижевности

Иванка Крајишник,
професорка Српског језика и књижевности

Оливера Аризановић,
професорка Српског језика и књижевности

Сара Немат,
професорка Српског језика и књижевности

др Данијела Петровић,
професорка Српског језика и књижевности

Весна Антић,
професорка Српског језика и књижевности

Јасна Спасојевић,
професорка Српског језика и књижевности

Миљана Петрић,
професорка Српског језика и књижевности

Виолета Милићевић,
професорка Српског језика и књижевности

Јасмина Рочкомановић,
професорка Српског језика и књижевности

Александра Вучевски Ђорђевић,
професорка Српског језика и књижевности

др Снежана Клепић,
професорка Српског језика и књижевности

др Бранка Брчкало,
професор Универзитета у Источном Сарајеву

Нађа Ђорђевић,
професорка Српског језика и књижевности

Љиљана Марковић,
професорка Српског језика и књижевности

Маја Димитријевић,
професорка Српског језика и књижевности

Марија Станчић Михајловић,
професорка Српског језика и књижевности

Марко Ђорђевић,
наставник Енглеског језика

др Наташа Иветић,
професорка Српског језика и књижевности

Група аутора
ФАН ФИКЦИЈА
Нови светови познатих прича

Издавач
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

За издавача
Проф. др Наталија Јовановић, деканица

Координаторка Издавачког центра
Доц. др Сања Игњатовић, продеканица за
научноистраживачки рад

Лектура
Јована Величковић, Наталија Здравковић,
Ђурђина Кандић, Јелена Коцић, Анита Миланов,
Наталија Ранђеловић, Ивана Тасић, Ивана Цветков

Техничко уредништво
Мирјана Бојанић Ћирковић (Дизајн корице)
Мирјана Бојанић Ћирковић (Прелом)
Ирена Вељковић (Дигитализација)

Формат
14,5 x 20,5 cm

Тираж
10 ЦД-а

Штампарија
Филозофски факултет Ниш
Ниш, 2023.

ISBN-978-86-7379-637-6

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41-32(082.2)(0.034.2)

ФАН фикција [Електронски извор] : нови светови познатих прича / Група аутора ; приредиле Јелена Младеновић, Мирјана Бојанић Ћирковић, Данијела Петровић. - Ниш : Филозофски факултет, 2023 (Ниш : Филозофски факултет). - 1 електронски оптички диск (CD-ROM) ; 12 cm

Системски захтеви: Нису наведени. - Насл. са насловне стране документа. - Тираж 10.
- О пројекту Фан Фикција. - Биографије чланова тимова. - Аутори. - Библиографија уз поједине радове.

ISBN 978-86-7379-637-6

COBISS.SR-ID 129931017

